

GR BAR-organisatie

Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk
werken samen op basis van

**vertrouwen, ruimte voor diversiteit
en gezamenlijkheid**

JAARSTUKKEN 2023

**algemeen bestuur
24 juni 2024**

Inhoudsopgave

A. Jaarverslag gemeenschappelijke regeling BAR	3
Inleiding	4
Financiële samenvatting.....	6
1. Programmaplan	9
1.1 Doelstellingen	9
1.2 Prestatieafspraken en indicatoren	10
1.3 Financiën	14
1.4 Financiële en overige ontwikkelingen	14
2. Paragrafen.....	20
2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	20
2.2 Paragraaf Financiering.....	25
2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	28
2.4 Paragraaf Bedrijfsvoering	30
2.5 Openbaarheidsparagraaf	31
B. Jaarrekening 2023 gemeenschappelijke regeling BAR.....	33
3.1 Balans	34
3.2 Toelichting op de balans.....	38
3.3 Overzicht van baten en lasten	44
3.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	45
3.5 Staat van incidentele baten en lasten	51
3.6 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	53
3.7 Heffing vennootschapsbelasting.....	53
3.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	54
3.9 Begrotingsrechtmatigheid	55
3.10 Rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur.....	57
Bijlage Taakvelden.....	58
Overzicht Overhead.....	59
C. Overige gegevens.....	60
Staat van kredieten 2023	61
Bijlage Verrekenen van standaard en maatwerk - rapportage 2023	63
Bijlage Overzicht (administratieve) begrotingswijzigingen	71
Bijlage Gewijzigde gemeentelijke bijdragen op basis van de tussenrapportages.....	74
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	78

A. Jaarverslag gemeenschappelijke regeling BAR

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie (hierna GR BAR). Het zijn tevens de laatste jaarstukken van de GR BAR, het samenwerkingsverband waarin de ambtelijke samenwerking tussen Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk in de periode 2014-2023 gestalte heeft gekregen.

In dit document legt het dagelijks bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in 2023.

De begroting 2023 is het uitgangspunt geweest voor de opstelling.

De jaarstukken bestaan uit drie onderdelen:

- A. Het jaarverslag waarin een toelichting wordt gegeven op de uitvoering van de bedrijfsvoering,
- B. De jaarrekening, waarin de financiële weergave staat,
- C. Overige gegevens.

A. Jaarverslag

In de begroting 2023 zijn drie hoofddoelstellingen benoemd welke passen bij de visie van onze GR BAR. In het jaarverslag is aan de hand van deze hoofddoelstellingen in prestatieafspraken en indicatoren uitgewerkt op welke wijze de organisatie hier uitvoering aan heeft gegeven.

In de paragrafen wordt inzicht gegeven in:

- het weerstandsvermogen en de risico's,
- de financiering,
- de kapitaalgoederen,
- de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur,
- diverse verplichtingen aangaande openbaarheid uit de Wet Open Overheid (Woo).

B. Jaarrekening

In de jaarrekening is de balans met toelichting opgenomen en het exploitatieresultaat inclusief een toelichting bij de relevante afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Ook de Bijlage Taakvelden en het Overzicht Overhead maken onderdeel uit van de jaarrekening.

C. Overige gegevens

Hier zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- de staat van kredieten 2023,
- het overzicht van de (administratieve) begrotingswijzigingen 2023,
- de gewijzigde gemeentelijke bijdragen op basis van de tussenrapportages.

De bedragen in de jaarstukken zijn afgerond op honderden euro's, tenzij anders aangegeven.

Oorlog in Oekraïne

De vluchtelingenstroom uit Oekraïne lijkt zich in 2023 te hebben gestabiliseerd. Waar onze gemeenten in 2022 vooral gezorgd hebben voor de noodopvang, is de aandacht in 2023 verschoven naar meer permanente huisvesting en de integratie. De vluchtelingen zijn hier in principe tijdelijk, maar dat tijdelijke karakter verdwijnt naar de achtergrond nu de oorlog alsmaar langer voortduurt.

Sinds de grootschalige invasie door Rusland vallen vluchtelingen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Die is een laatste keer verlengd tot maart 2025, maar het is onduidelijk welke status Oekraïense vluchtelingen daarna krijgen. Dat maakt de toekomst voor Oekraïners ongewis.

Ontvlechten BAR-organisatie en opbouw vier nieuwe organisaties

In het jaar 2023 is gewerkt aan de ontvlechting per 1 januari 2024 van de BAR-organisatie en de

opbouw van vier nieuwe organisaties: drie gemeentelijke organisaties en de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie (De BedrijfsvoeringsPartner).

Naast het ontvlechten en opbouwen is de reguliere dienstverlening vanuit de GR BAR 'gewoon' doorgegaan.

De ontvlechting van de BAR-organisatie is projectmatig opgepakt via een centrale projectorganisatie. Met ambtelijke aansturing vanuit een ambtelijke stuurgroep en bestuurlijke aansturing vanuit een bestuurlijke stuurgroep. Beide gevormd door vertegenwoordigers uit de drie gemeenten.

De projectorganisatie voor de ontvlechting bestond uit een aantal werkgroepen waarbinnen alle werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Naast de werkgroepen voor de ontvlechting zijn vier opbouwteams gedurende het jaar bezig geweest met de opbouw van de drie gemeentelijke organisaties en de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie.

Terugkijkend zijn de ontvlechting en de opbouw succesvol verlopen. Ondanks het feit dat het voor velen in de organisatie een proces was om zich te verhouden tot het besluit om de BAR-organisatie te ontvlechten. Het heeft veel gevraagd van de medewerkers. Maar we zijn met elkaar in staat geweest om in een jaar tijd de ontvlechting en opbouw van de vier organisaties tot een goed einde te brengen. In een hoog tempo met veel kwaliteit. Dat is ons ook meegegeven door de externe projectleiding. Dat is een prestatie van formaat. Zeker gelet op het feit dat we ook in staat zijn geweest de reguliere dienstverlening te laten doorgaan.

De meest in het oog springende activiteiten bij de ontvlechting zijn de succesvolle plaatsing van alle medewerkers in de vier organisaties, de ontvlechting van ICT en het opnieuw inrichten van de processen op het gebied van beleid en uitvoering bij de nieuwe gemeentelijke organisaties.

In 2024 loopt nog een aantal ontvlechtingswerkzaamheden door. Met name op het gebied van de ontvlechting van alle ICT-applicaties. Daarnaast is het transitiebureau van start gegaan voor de begeleiding van de medewerkers die hun nieuwe arbeidsovereenkomst niet hebben geaccepteerd en voor een van-werk-naar-werk-traject hebben gekozen. En tot slot loopt de re-integratie van langdurig zieken vanuit de BAR-organisatie naar de nieuwe gemeentelijke organisaties ook nog door in 2024.

En uiteraard wordt 2024 benut voor de verdere opbouw en ontwikkeling van de vier nieuwe organisaties.

Financiële samenvatting

Resultaat jaarrekening

Het jaarrekeningresultaat 2023 van onze GR BAR bedraagt € 1.847.300 positief. Dit is het verschil tussen de begroting na wijziging en het totaal van de werkelijke uitgaven. Om op één A4'tje inzicht te krijgen in de cijfers van deze jaarrekening wordt verwezen naar het Overzicht van baten en lasten 2023 op bladzijde 45.

Het resultaat is veroorzaakt door een voordeel bij de salarissen (inclusief inhuurkosten) van € 2.411.700 en een nadeel van € 564.400 bij de overige bedrijfsvoeringskosten.

Het rekeningsaldo 2023 wordt via de bijdragen verrekend met de gemeenten. Dit gebeurt in het dienstjaar 2023.

In tabel:

De in de tabel genoemde bedragen zijn gesaldeerde bedragen van de baten en de lasten

Gesaldeerde bedragen (exclusief gemeentelijke bijdragen)	Rekening 2022	Begroting 2023	wijziging	begroting na wijziging	werkelijk	verschil
Salariskosten (incl. inhuurkosten)	-77.146.900	-65.015.300	-19.461.100	-84.476.400	-82.064.700	2.411.700
Overige lasten bedrijfsvoering	-12.579.600	-12.040.800	-1.364.600	-13.405.400	-13.969.800	-564.400
Bijdragen gemeenten: coronakosten	844.100				-	-
Totaal	-88.882.400	-77.056.100	-20.825.700	-97.881.800	-96.034.500	1.847.300

De begroting van onze GR BAR bestaat uit bedrijfsvoeringskosten, oftewel de kosten van het ambtelijk apparaat. Op basis van de begroting na wijziging is de inbreng per gemeente:

Ontwikkeling van gemeentelijke bijdrage	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
Oorspronkelijke begroting 2023	30.029.500	15.704.400	31.322.200	77.056.100
Mutaties op basis van 2 tussenrapportages	9.297.500	3.294.500	8.233.700	20.825.700
Begroting na wijziging	39.327.000	18.998.900	39.555.900	97.881.800

Jaaroverschrijdende projecten

Jaaroverschrijdende projecten zijn incidentele budgetten die op het eind van het jaar tegen de verwachting in nog niet (geheel) zijn afgerond waardoor het budget doorschuift naar het volgende begrotingsjaar. De gemeenteraden hebben voor deze incidentele projecten middelen beschikbaar gesteld.

De afspraak is dat onze GR BAR geen budget mag doorschuiven naar volgende jaren. Het rekeningsaldo wordt ieder jaar verrekend met de gemeenten / de gemeentelijke bijdragen. Met de verrekening van het rekeningsaldo gaan ook de naar het jaar 2024 overlopende bedragen bij de jaaroverschrijdende projecten naar de gemeenten.

Om het mogelijk te maken de al eerder beschikbaar gestelde budgetten ook in 2024 te kunnen gebruiken verzoekt de GR BAR de drie gemeenten om bij hun jaarrekeningen via de resultaatbestemming die overlopende bedragen door te schuiven naar 2024 en het in 2024 opnieuw ter beschikking te stellen aan de De BedrijfsvoeringsPartner (hierna DBP). Dat gebeurt dan in de 1e tussenrapportages 2024 van de gemeenten en DBP.

Er is dit jaar 1 jaaroverschrijdend project waarvoor de GR BAR de gemeenten vraagt het restantbudget in 2024 opnieuw ter beschikking te stellen aan DBP:

- *Ontvlechtingbudget BAR-organisatie: overloop naar het jaar 2024 € 1.086.100*

Daarnaast zijn er 2 jaaroverschrijdende projecten waarvan de overschotten naar de gemeenten gaan omdat door de ontvlechting van de BAR-organisatie de budgetten in 2024 bij de gemeenten zitten:

- *Implementatie Omgevingswet: overschot 2023 € 268.400*
- *Vervanging medewerker die is ingezet als projectleider voor het project DFP Werkt! (Dutch Fresh Port): overschot 2023 € 64.900*

Rekeningsaldo exclusief jaaroverschrijdende projecten

De overschotten bij de hierboven genoemde jaaroverschrijdende projecten tellen op tot € 1.419.400. en hebben het rekeningsaldo positief beïnvloed. Daarom is het goed om te vermelden dat zonder de jaaroverschrijdende projecten het rekeningsaldo € 1.847.300 - € 1.419.400 =) € 427.900 positief is.

- *Verrekening van standaard en maatwerk*

Afgesproken is dat het *maatwerk* op basis van nacalculatie wordt afgerekend per deelnemende gemeente. Alle kosten voor *gezamenlijk gebruik (standaard)*, worden in rekening gebracht aan de hand van een afgesproken procentuele verdeelsleutel gebaseerd op ingebracht budget. De kosten welke worden gemaakt ten behoeve van maatwerk worden separaat in rekening gebracht bij de betreffende gemeente. Om de werkelijke kosten van de standaardpakketten en maatwerkpakketten inzichtelijk te krijgen, wordt de tijdsbesteding per gemeente gemonitord. Voor het Cluster Maatschappij is afgesproken dat verrekening niet op basis van uren schrijven plaats vindt, maar op basis van de ontwikkeling van het aantal cliënten en indicaties.

Per saldo krijgt de gemeente Barendrecht € 118.500 terug en de gemeenten Albrandswaard en Ridderkerk moeten respectievelijk € 180.400 en € 188.100 bijbetalen.

(Verrekening maatwerk Barendrecht:

Barendrecht krijgt in eerste instantie € 368.500 terug bij de verrekening van het maatwerk. Zie de berekening in de Bijlage Verrekenen van standaard en maatwerk. Maar omdat Barendrecht in de 1^e Tussenrapportage 2023 hier al een voorschot van € 250.000 op heeft ontvangen komt de eindafrekening per saldo uit op € 118.500.)

Ook dit resultaat bij het maatwerk wordt via de bijdragen verrekend met de deelnemende gemeenten.

- *Verrekenen resultaat jaarrekening en nacalculatie standaard en maatwerk met de gemeentelijke bijdragen*

Het positieve jaarrekeningsaldo van € 1.847.300 en de nacalculatie van standaard en maatwerk worden via de bijdragen verrekend met de deelnemende gemeenten.

Jaarrekeningsaldo:

- a. als eerste worden de overschotten van de jaaroverschrijdende projecten die zijn opgenomen in het jaarrekeningsaldo verrekend. Hierbij worden dezelfde verdeelsleutels gehanteerd als bij het beschikbaar stellen van deze budgetten.
- b. Vervolgens wordt het restant jaarrekeningsaldo verrekend op basis van de afgesproken procentuele verdeelsleutel voor het standaardwerk.

De percentages van de verdeelsleutel voor het standaardwerk worden jaarlijks op 1 januari geactualiseerd en voor het begrotingsjaar 2023 gelden de volgende percentages:

Barendrecht	39,01%
Albrandswaard	20,29%
Ridderkerk	40,70%

Dat geeft voor de gemeentelijke bijdragen 2023 het volgende beeld:

Bijdrage gemeenten 2023	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
Begroting na wijziging	39.327.000	18.998.900	39.555.900	97.881.800
<i>Verrekening resultaat: verschil begroting en werkelijk:</i>				
- Jaaroverschrijdende projecten	-875.700	-54.500	-489.200	-1.419.400
- Verrekening jaarrekeningresultaat 2023	-166.900	-86.800	-174.200	-427.900
- Verrekening maatwerk en standaardpakket	-368.500	180.400	188.100	-
Subtotaal verrekening resultaat BAR 2023	-1.411.100	39.100	-475.300	-1.847.300
Definitieve jaarbijdrage 2023	37.915.900	19.038.000	39.080.600	96.034.500

Bijdrage Barendrecht 2023	
- Voorschot Barendrecht afrekening maatwerk 1 ^e Tussenrapportage 2023	250.000
Definitieve jaarbijdrage 2023 Barendrecht	38.165.900

Als er rekening mee wordt gehouden dat het naar het jaar 2024 overlopende bedrag voor het budget voor de Ontvlechting van de BAR-organisatie weer ter beschikking worden gesteld aan DBP door de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk is de consequentie per gemeente:

	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
Verrekening 2023: verschil begroting en werkelijk	-1.161.100	39.100	-475.300	-1.597.300
Saldo jaaroverschrijdende projecten (op te nemen in 1e tussenrapportage 2024)	738.500	-	347.600	1.086.100
Per saldo	-422.600	39.100	-127.700	-511.200
	lagere bijdrage	hogere bijdrage	lagere bijdrage	lagere bijdrage

In de onderdelen Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2023 en Verrekenen van standaard en maatwerk wordt gedetailleerd ingegaan op de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting en de afwijkingen bij het maatwerk.

1. Programmaplan

1.1 Doelstellingen

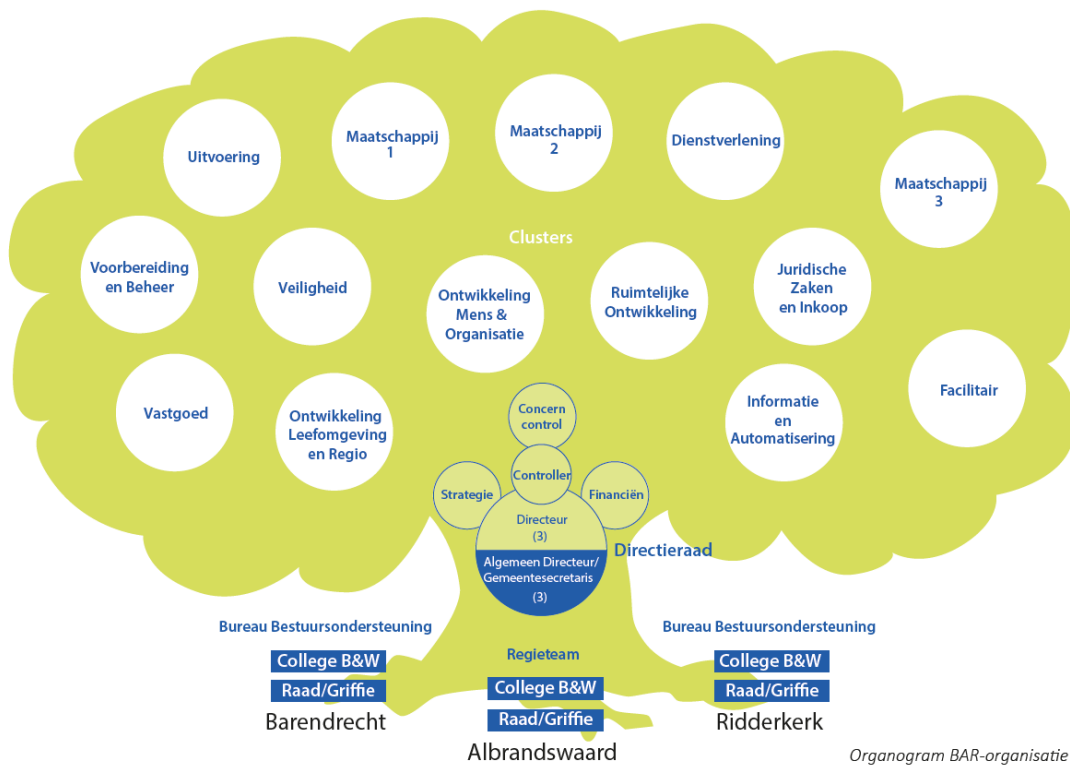
Onze GR BAR is het samenwerkingsverband tussen de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Onze GR BAR ondersteunt op een professionele manier de drie gemeentebesturen bij hun activiteiten voor de lokale samenleving.

Onze visie is:

Als BAR-organisatie zijn we een nabije overheid die met een warm hart betrokken is bij de gemeenschappen van de drie gemeenten en alle inwoners en partijen die daarin een plek hebben. We ondersteunen de drie besturen en werken met een goede dienstverlening aan de woon- en leefomgeving en complexe maatschappelijke vraagstukken die daar bij horen.

Die dienstverlening aan inwoners staat bij ons centraal. Onze visie is dan ook een visie op dienstverlening. Wij willen samen met inwoners een plezierige woon- en leefomgeving creëren in de drie gemeenten. Dat kan alleen als we onze oren en ogen goed openhouden. De maatschappelijke opgaven die spelen gaan we niet uit de weg. Integendeel, die pakken we proactief op.

Het bestuurlijke organogram van onze GR BAR ziet er als volgt uit:

Onze centrale opgave is een optimaal functionerende ambtelijke organisatie die ervoor zorgt dat de drie gemeenten autonoom kunnen blijven opereren.

Daarbij zijn de drie hoofddoelstellingen:

1. een excellente dienstverlening,
2. acceptabele kosten,
3. een kwalitatief deskundige en robuuste organisatie.

De vier doelstellingen die zijn geformuleerd in het kader van het doorontwikkelingstraject “BAR 2020” zijn:

1. meer aandacht voor medewerkers,
2. beter inspelen op maatschappelijk opgaven,
3. betere aandacht voor de besturen en
4. beter kunnen sturen.

1.2 Prestatieafspraken en indicatoren

De doelstellingen van onze GR BAR zijn vertaald in prestatieafspraken, welke zijn onderverdeeld in indicatoren. Over de voortgang bij deze indicatoren wordt gerapporteerd in de planning & control - cyclus (tussenrapportages en jaarrekening).

Hieronder volgt het overzicht van de belangrijkste prestatie-indicatoren op basis van de beschikbare prestatiegegevens over 2023.

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Resultaat bij laatste periode
Klanttevredenheid Wmo	7,0	7.7	7.6	7.4	7.5	
Klanttevredenheid Jeugdhulp	7,0	7,7	7.3	7.2	7.1	
Klanttevredenheid Balie	7,0	8,4	8,3	8,2	Geen data	
Klanttevredenheid Digitaal	7,0	7.7	7,2	8,6	Geen data	
Klanttevredenheid Telefoon	7,0	7.2	8,3	7,6	Geen data	
Wachttijd aan de telefoon <i>*Data Q1 t/m Q3 '23</i>	<120 sec.	68	88	136	52*	
Wachttijd aan de balie <i>*Data Q1 t/m Q3 '23</i>	90%< 5 min. Gem<5 min	90% Gem 4,11 min	83% Gem 5,24 min	83% Gem 4,75 min	66%* Gem 6,0* min	
Betaaltermijn facturen	90% < 30d dagen	94%	93%	91%	92%	

Indicator	Norm	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Resultaat bij laatste periode
Subsidieaanvragen	95% binnen termijn	97%	98%	98%	99%	
Aanvragen Levensonderhoud (participatiewet)	95% binnen termijn	90%	89%	87%	87%	
Aanvragen Wmo	95% binnen termijn	71%	56%	73%	73%	
Meldingen openbare ruimte	90% binnen termijn	64%	71%	73%	82%	
<i>Afvalmeldingen</i>				41%	57%	
<i>Buitenruimte meldingen</i>				94%	95%	
<i>Overlast & Vandalisme</i>				85%	93%	
Klachtenafhandeling <i>*Data Q2 t/m Q4 '23</i>	95% binnen termijn	63%	68%	70%	78%	
Kwaliteit buitenruimte <i>(percentage. B+ hoger, D t/m A+)</i>	70% B>			A	A	
Afhandeltermijn bezwaarschriften <i>*Data Q2 t/m Q4 '23</i>	90% binnen termijn	80%	59%	88%	100%*	
Goedkeurende controleverklaring van de accountant	100%	Ja	Ja	Ja	Ja	

Uitleg en toelichting bij de indicatoren en prestaties

Dienstverlening Klanten Contact Centrum (KCC)

- De wachttijd bij de balies heeft bijna geheel 2023 boven de norm van 5 minuten gelegen. In het tweede en derde kwartaal is de wachttijd door aanzienlijke drukte in juni en juli bovengemiddeld hoog geweest met gemiddeld 8 minuten. Na de zomer herstelde de wachttijd zich weer naar normale waarden. De gemiddelde prestatie over kwartaal 1 tot en

met 3 ligt boven de norm. Door de ontvlechting zijn er tijdelijk geen data beschikbaar over het 4^e kwartaal. De ingezette trend zou op een betere jaarprestatie duiden dan het nu berekende gemiddelde.

- De prestatie-indicator wachttijd telefonie valt ruim binnen de gestelde norm. Diverse verbeteringen / maatregelen binnen de processen en de begeleiding van de medewerkers zijn succesvol doorgevoerd met stabiele, goede resultaten.

Meldingen openbare ruimte

- Het percentage binnen de termijn afgehandelde meldingen openbare ruimte (82%) voldoet niet aan de norm (90%) maar kent over de afgelopen jaren een continue positieve trend.
- Voor specifiek overlastmeldingen en / of buitenruimtemeldingen geldt dat in 2022 een positieve trend is ingezet en de norm op deze sub-indicatoren structureel wordt gehaald.

Participatie / Levensonderhoud

- De afhandeling van aanvragen binnen de termijn ligt over het hele jaar op 87%. De gestelde norm van 95% is niet haalbaar in een onveranderde / verslechterde verhouding workload - capaciteit.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

- Het percentage aanvragen Wmo dat binnen de termijn wordt afgehandeld is ondanks dat het aantal aanvragen Wmo in 2023 opnieuw is gestegen, onveranderd ten opzichte van het gemiddelde van 2022, 73%.
- Het percentage van 73% is echter nog steeds een stuk lager dan de streefwaarde van 95%. De gestelde norm van 95% is niet haalbaar in een onveranderde / verslechterde verhouding workload - capaciteit.

Klanttevredenheid Wmo

- De klanttevredenheidmetingen dienstverlening Wmo over heel 2023 komen uit op 7,5 gemiddeld.
- De tevredenheid van cliënten in het sociaal domein wordt apart gemeten door een externe partij. De onderzoeken naar de tevredenheid vinden in de eindfase plaats van de dienstverleningstrajecten die vaak een lange periode beslaan.

Klanttevredenheid Jeugdhulp

- De klanttevredenheidmetingen dienstverlening Jeugdhulp over heel 2023 komen uit op 7,1 gemiddeld.
- De tevredenheid van cliënten in het sociaal domein wordt apart gemeten door een externe partij. De onderzoeken naar de tevredenheid vinden in de eindfase plaats van de dienstverleningstrajecten die vaak een lange periode beslaan.

Klachtenafhandeling

- De positieve trend van prestatieverbetering trekt zich over vier jaar onafgebroken door (nu 78%). De hoog ingezette norm (95%) daarentegen wordt niet gehaald.
- De registratie van klachten of meldingen die als klacht behandeld worden is en blijft procesmatig een grote uitdaging. Veel klachten kunnen door een goede communicatie met de klagende partij / melder worden bijgestuurd en vroeg in het klachtenproces worden opgelost. In veel gevallen is er geen sprake van een klacht maar een specifieke vraag of verzoek om begrip of gerichte hulp. De klachtencoördinatie handelt gericht op een pragmatische aanpak. Slechts enkele klachten komen uiteindelijk op de agenda's van de klachtencommissies.

Kwaliteit buitenruimte

- De volledige buitenruimte - die de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk omvat - wordt op iedere vierkante meter geïnspecteerd. Alle bevindingen worden vastgelegd en conform de hiervoor geldende richtlijnen en normen ingezet om op de kwaliteit van de buitenruimte te kunnen sturen. De huidige prestatiegegevens zijn gerelateerd aan bijna 22.000 uitgevoerde inspecties over 2023.
- De verkregen informatie biedt veel inzicht en mogelijkheden tot het combineren met andere data om de komende tijd het beheer op de kwaliteit van de buitenruimte verder te optimaliseren.
- Over het geheel genomen wordt de norm in alle 3 de gemeenten ruimschoots gehaald. Hierbij is het wel belangrijk om kennis te hebben van de invloed van de seizoenen en het wisselend gebruik van onze omgeving.

De opgenomen prestaties worden door tal van zaken beïnvloed. In sommige gevallen is onze invloed beperkt en is het van belang bewust te zijn van de omstandigheden om een zuiver oordeel te kunnen vellen over de ontwikkelingen en de prestaties.

- + Opmerkelijk gegeven bij de getoonde prestaties over 4 jaar is de aanhoudende prestatieverbetering op nagenoeg ieder prestatievel.
- De krappe arbeidsmarkt is een aanhoudend probleem. Het invullen van vacante posities met ervaren / direct inzetbaar personeel is moeilijker en zorgt voor extra kosten door noodzakelijke inhuur.
- Het ziekteverzuim (landelijk gemeenteambtenaren) is nog steeds bovengemiddeld hoog en direct van invloed op de beschikbare capaciteit en prestaties.
- De ontvlechting van de BAR-organisatie heeft in de 2^e helft van 2023 invloed gehad op de uitvoering en de resultaten. In enkele gevallen waren de prestatiedata niet volledig beschikbaar.
- Door een gebrek aan capaciteit zijn de kwaliteitsmetingen bij het KCC (Balies & Telefonie) gepauzeerd in 2023 en zodoende niet opgenomen in het overzicht.

Vijf indicatoren bedrijfsvoering volgend uit het BBV

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staan 39 verplichte beleidsindicatoren genoemd. De bedoeling van deze indicatoren is de begroting en het jaarverslag beleidsmatiger te maken, zodat het bestuur zich een beeld kan vormen over behaalde en te behalen beleidsresultaten en om een onderlinge vergelijking tussen gemeenten mogelijk te maken. Een aantal van die beleidsindicatoren heeft betrekking op de bedrijfsvoering en is daarom opgenomen in onderstaand overzicht in de begroting en jaarstukken van onze GR BAR.

Het verschil tussen begroting en rekening bij 4. Externe inhuur wordt veroorzaakt door het gegeven dat er weinig inhuur in de primitieve begroting van onze GR BAR is opgenomen. Pas gedurende het jaar wordt er incidenteel ingehuurd om vacatures op te vangen en in specifieke expertise te voorzien.

Nr.	Indicator	Omschrijving	Jaar	Uitkomst		Bron
				begroting	rekening	
1	Formatie 864,76	fte per 1000 inwoners	2023	6,87	7,05	Eigen begroting
2	Bezetting 816,82	fte per 1000 inwoners	2023	6,73	6,66	Eigen begroting
3	Apparaatskosten € 96.034.500	kosten per inwoner	2023	€ 633	€ 783	Eigen begroting
4	Externe inhuur € 14.172.600	percentage van de totale loonsom (68.890.300) + het totaal van de externe inhuur (14.172.600) = € 83.062.900	2023	0,6%	17,1%	Eigen begroting
5	Overhead € 50.048.500	percentage van de totale lasten € 99.286.000	2023	46,8%	50,4%	Eigen begroting

Toelichting bij het staatje:

1. Dit betreft de toegestane formatie (formatieplan).
2. Dit betreft het werkelijk aantal fte dat werkzaam is bij de GR BAR (per 31 december 2023).
3. Apparaatskosten, ook wel organisatiekosten, zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie. In het geval van onze GR BAR gaat het om het totaal van de begroting (netto).
4. Externe inhuur betreft de werkzaamheden uitgevoerd door externen in opdracht van de GR BAR, waarbij personele capaciteit en deskundigheid wordt ingezet zonder arbeidsovereenkomst of aanstelling.
5. Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing van de organisatie en de ondersteuning van het primaire proces.
 - fte = full-time equivalent, oftewel voltijdsequivalent: het equivalent van een 36-urige werkweek
 - inwoners = 122.646, dit is het totaal aantal inwoners van de drie gemeenten per 1 januari 2023, bron: Gemeentefonds

1.3 Financiën

Prestatieafspraken budgetafwijkingen BAR-begroting op totaalniveau

Dit jaar heeft onze GR BAR een positief rekeningsaldo van € 1.847.300

Bij de prestatieafpraak "een meerjarig sluitende exploitatie" is als prestatie-indicator opgenomen dat de budgetafwijking in de rekening van de GR BAR ten opzichte van de begroting niet meer dan 1% mag zijn.

Ten opzichte van het totaal van de begroting (€ 99.286.000) is er een afwijking van 1,9%.

1.4 Financiële en overige ontwikkelingen

Uitwerking cao Samenwerkende gemeentelijke organisaties (SGO)

Voor de werknemers van onze GR BAR is de cao Samenwerkende gemeentelijke organisaties (SGO) van kracht. De cao SGO 2023 werd op 5 april 2023 bekrachtigd en had een looptijd van 2 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Voor 2023 werden in de cao de volgende loonafspraken gemaakt:

- een structurele salarisverhoging per 2 januari 2023 met eerst € 240 bruto en daarna 2%, en
- een verhoging van de vergoeding voor hybride werken van € 2 naar € 3 netto per dag.

De financiële consequenties van de salarisverhoging en de vergoeding voor het hybride werken zijn verwerkt in deze jaarrekening.

Prijsstijgingen

Voor 2023 is uitgegaan van een inflatie van 2,2% wat destijds voor de begroting 2023 was gebaseerd op de prognose in het jaarlijks verschijnende Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau van 16 maart 2022. Hiervoor is van de gemeenten compensatie ontvangen.

Bezetting in de organisatie, exclusief vacatureruimte

Per 31 december 2023 waren in onze GR BAR 816,82 fte (903 werknemers) in dienst met een vast of tijdelijk dienstverband:

Cluster	Totaal fte cluster
Directie	2,00 fte
Concerncontrol	7,17 fte
BBO RK, BBO BD, Regieteam AW	52,74 fte
Strategie	5,58 fte
Dienstverlening	38,60 fte
Maatschappij	199,05 fte
Ontwikkeling leefomgeving en regio	34,33 fte
Ruimtelijke ontwikkeling	51,36 fte
Uitvoering	101,25 fte
Vastgoed	34,17 fte
Veiligheid	35,93 fte
Voorbereiding en Beheer	68,37 fte
Financiën	36,97 fte
Informatie en Automatisering	66,51 fte
Ontwikkeling Mens en Organisatie	30,92 fte
Juridische Zaken en Inkoop	23,00 fte
Facilitair	28,14 fte
Nieuw Reijerwaard	0,75 fte
TOTAAL GR BAR	816,82 fte

Personeelsverloop (instroom, doorstroom en uitstroom) GR BAR

Het instroompercentage is het percentage van de bezetting dat in 2023 in dienst is getreden bij onze GR BAR. Het doorstroompercentage is het percentage van de bezetting dat via een interne sollicitatieprocedure een andere functie is gaan vervullen of duurzaam van functie is veranderd. Het uitstroompercentage is het percentage van de bezetting dat uit dienst is gegaan.

Personeelsverloop	2021	2022	2023
Instroom	11,4%	16,9%	12,7%
Doorstroom	4,6%	8,5%	9,1%
Uitstroom	9,3%	13,1%	17,8%

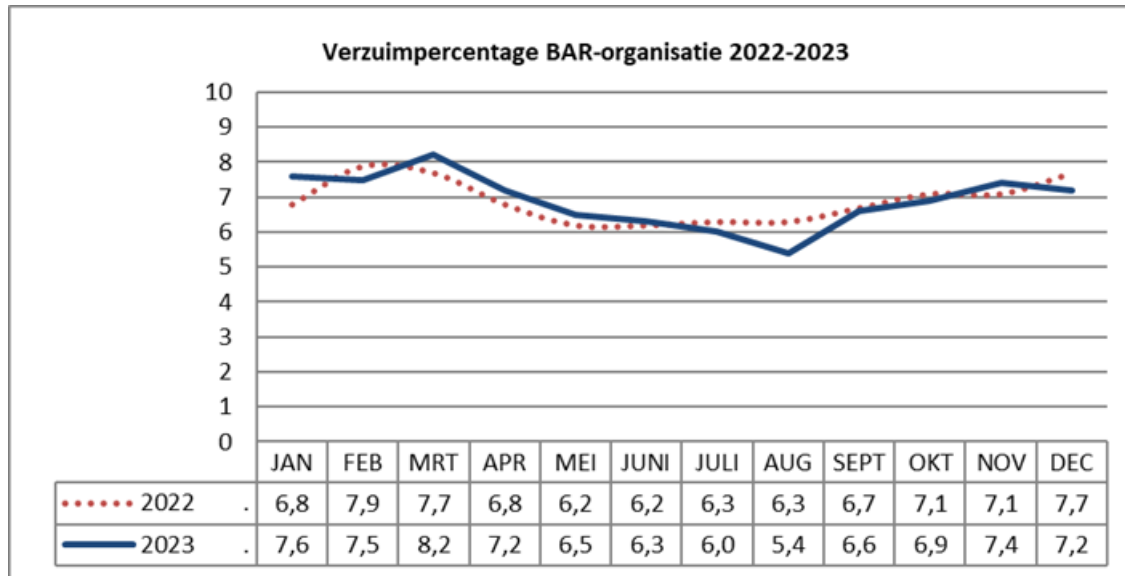
Ter vergelijking: in 2022 was het personeelsverloop bij gemeenten met 50.000-100.000 inwoners respectievelijk 16,6% (instroom), 6,5% (doorstroom) en 7,3% (uitstroom). Er is gekozen voor een vergelijking met deze gemeentegrootteklasse omdat de omvang van onze GR BAR hier het beste bij past. De in-, door- en uitstroomcijfers van 2023 binnen de sector gemeenten zijn nog niet bekend.

Ziekteverzuim

In 2023 was het verzuimpercentage in onze GR BAR gemiddeld 6,93% (2022: 6,94%). Ter vergelijking: in 2022 was het verzuimpercentage bij gemeenten met 50.000-100.000 inwoners 6,6%. De verzuimnorm - gebaseerd op een normstelling waarbij een kwart van de gemeenten een verzuim heeft dat lager ligt dan dit cijfer - was in 2022 voor gemeenten met 50.000-100.000 inwoners 5,8%. Er is gekozen voor een vergelijking met deze gemeentegrootteklasse omdat de omvang van onze GR

BAR hier het beste bij past.

De verzuimcijfers van 2023 binnen de sector gemeenten zijn nog niet bekend.

Het verzuimpercentage kan worden onderverdeeld in:

- kort verzuim (tot 1 week),
- middellang verzuim (1 tot en met 6 weken),
- langdurig verzuim (langer dan 6 weken).

In 2023 was het kortdurend verzuim 0,49%, het middellang verzuim 0,76% en het langdurig verzuim 5,85%. Ter vergelijking: in 2022 was het kortdurend verzuim in onze GR BAR 0,57%, het middellang verzuim 0,88% en het langdurig verzuim 5,48%.

Werknemers in de doelgroep banenafpraak (voorheen: garantiebannen)

Voor het jaar 2023 is de norm voor het aantal arbeidsuren van werknemers die vallen binnen de doelgroep banenafpraak (voorheen genoemd “garantiebanen”) 42.300 uur.

In 2023 zijn voor de doelgroep 27.196 uren gerealiseerd. Onze GR BAR heeft daarmee de doelstelling niet behaald.

Huisvesting

Vanwege de ontvlechting van de BAR-organisatie is er het afgelopen jaar een nieuw huisvestingsplan opgesteld. In het huisvestingsplan zijn de uitgangspunten en randvoorwaarden beschreven voor de huisvesting per 1 januari 2024 van de drie nieuwe gemeentelijke organisaties en van de nieuwe bedrijfsvoeringsorganisatie De BedrijfsvoeringsPartner. Alle vier de organisaties worden in de huidige gemeentehuizen gehuisvest.

Het huisvestingsplan beperkt zich tot de huisvesting van de medewerkers die specifiek werken in de gemeentehuizen van Barendrecht, Ridderkerk en Albrandswaard. Er is nog niet onderzocht wat de ontvlechting betekent voor de gemeentelijke gebouwen aan de Nijverheidsweg in Albrandswaard en locatie de Londen in Barendrecht.

In oktober 2023 hebben de vier nieuwe organisaties ingestemd met het nieuwe huisvestingsplan waarna vervolgens gestart is met de uitvoering hiervan. Voor de realisatie van het nieuwe huisvestingsplan worden geen extra investeringen gedaan en zijn de bestaande werkomgevingen in de drie afzonderlijke gemeentehuizen het uitgangspunt.

Ontvlechten BAR-organisatie en opbouw vier nieuwe organisaties

In 2023 is het hele jaar gewerkt aan de ontvlechting per 1 januari 2024 van de BAR-organisatie en de opbouw van vier nieuwe organisaties: drie gemeentelijke organisaties en de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie (De BedrijfsvoeringsPartner). Naast het ontvlechten en opbouwen ging de reguliere dienstverlening vanuit de GR BAR ook 'gewoon' door.

De ontvlechting van de BAR-organisatie is projectmatig opgepakt via een centrale projectorganisatie. Met ambtelijke aansturing vanuit een ambtelijke stuurgroep en bestuurlijke aansturing vanuit een bestuurlijke stuurgroep. Beide gevormd door vertegenwoordigers uit de drie gemeenten.

De projectorganisatie voor de ontvlechting bestond uit een aantal werkgroepen waarbinnen alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. Het betrof de volgende werkgroepen:

- Dienstverlening
- Ruimte
- Sociaal
- ICT
- Juridische Zaken
- Financiën
- Personeel
- Huisvesting

Naast de werkgroepen voor de ontvlechting zijn vier opbouwteams een jaar lang bezig geweest met de opbouw van de drie gemeentelijke organisaties en de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie.

Terugkijkend is de ontvlechting en de opbouw succesvol verlopen. Ondanks het feit dat het voor velen in de organisatie een proces was om zich te verhouden tot het besluit om de BAR-organisatie te ontvlechten. Het heeft veel gevraagd van de medewerkers. Maar we zijn met elkaar in staat geweest om in een jaar tijd de ontvlechting en opbouw van de vier organisaties tot een goed einde te brengen. In een hoog tempo met veel kwaliteit. Dat is ons ook meegegeven door de externe projectleiding. Dat is een prestatie van formaat. Zeker gelet op het feit dat we ook in staat zijn geweest de reguliere dienstverlening te laten doorgaan.

De meest in het oog springende activiteiten bij de ontvlechting zijn de succesvolle plaatsing van alle medewerkers in de vier organisaties, de ontvlechting van ICT en het opnieuw inrichten van de processen op het gebied van beleid en uitvoering bij de nieuwe gemeentelijke organisaties.

Het laatste kwartaal van 2023 zijn de vier nieuwe managementteams (MT's) al aan de slag gegaan met het verder opbouwen van de eigen organisaties. En is het accent steeds meer verschoven van ontvlechting naar opbouw.

Dit heeft er in geresulteerd dat de taken op het gebied van beleid en uitvoering op een zorgvuldige wijze zijn teruggegaan naar de drie gemeenten. En dat het fundament is gelegd voor de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie.

In 2024 loopt nog een aantal ontvlechtingswerkzaamheden door. Met name op het gebied van de ontvlechting van alle ICT-applicaties. Dat project loopt minimaal nog heel 2024 door. Daarnaast is het transitiebureau van start gegaan voor de begeleiding van de medewerkers die hun nieuwe arbeidsovereenkomst niet hebben geaccepteerd en voor een van-werk-naar-werk-traject hebben gekozen. En tot slot loopt de re-integratie van langdurig zieken vanuit de BAR-organisatie naar de nieuwe gemeentelijke organisaties ook nog door in 2024.

En uiteraard wordt 2024 benut voor de verdere opbouw en ontwikkeling van de vier nieuwe

organisaties.

Rechtmatigheid financiële beheershandelingen

De verbijzonderde interne controle (VIC) is in 2023 uitgevoerd op 16 processen. Daarnaast zijn controlewerkzaamheden uitgevoerd op de juiste invoering van leges. De VIC vindt plaats per kwartaal of halfjaar. Het betreft niet allemaal processen van de GR BAR, sommige zijn van de gemeenten maar de VIC wordt uitgevoerd door onze GR BAR.

In 2023 is wederom, ondanks de werkzaamheden en onrust rondom de ontvlechting, tijd geïnvesteerd in de borging van interne controle in de lijn. Er is door Concerncontrol samen met de vakafdelingen tijd geïnvesteerd in de nieuwe aanpak van de interne controle, de verbijzonderde interne controle en de borging van procesmanagement.

Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn:

- een risicogerichte aanpak: alleen die processen bij de interne beheersing betrekken die er qua omvang en risico toe doen. Daarnaast vooral focussen op de processtappen waar de risico's kunnen ontstaan.
- een procesgerichte aanpak: zoveel als mogelijk de interne beheersing van de processen inpassen in de bestaande werkwijze zodat er geen extra werkzaamheden nodig zijn om dit uit te voeren. Dit ter vervanging van de gegevensgerichte controle die op dit moment nog veelal wordt toegepast.
- borging: beheer en onderhoud van processen als vast onderdeel op de agenda waarbij efficiënt, effectief en rechtmatig werken voorop staan.
- grip op de uitvoering: processen op orde, interne controle binnen de teams en verbijzonderde interne controle vanuit de onafhankelijke positie.

Concerncontrol heeft geconstateerd dat het borgen van interne controle en rollen, taken en verantwoordelijkheden binnen de processen een terugkerend aandachtspunt is. Het inrichten van interne processen in de lijn is een blijvend aandachtspunt wat is geborgd door de regie en coördinatie binnen Concerncontrol te beleggen.

Bij de uitgevoerde VIC zijn financiële fouten geconstateerd. Dit betreft fouten bij de toepassing van de Europese aanbestedingswetgeving. Deze fouten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Er zijn tevens bevindingen gedaan waaruit blijkt dat de uitvoering van diverse processen nog niet volledig in control is. Daartegenover staat dat er binnen belangrijke processen zichtbaar stappen zijn gemaakt. Opgemerkt moet worden dat 2023 voor het beheer van processen een lastig jaar is geweest vanwege de onthechting en ontvlechting van de organisatie.

Oorlog in Oekraïne

De vluchtelingenstroom uit Oekraïne lijkt zich in 2023 te hebben gestabiliseerd. Waar onze gemeenten in 2022 vooral gezorgd hebben voor de noodopvang, is de aandacht in 2023 verschoven naar meer permanente huisvesting en de integratie. De vluchtelingen zijn hier in principe tijdelijk, maar dat tijdelijke karakter verdwijnt naar de achtergrond nu de oorlog alsmaar langer voortduurt.

Sinds de grootschalige invasie door Rusland vallen vluchtelingen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Die is een laatste keer verlengd tot maart 2025, maar het is onduidelijk welke status Oekraïense vluchtelingen daarna krijgen. Dat maakt de toekomst voor Oekraïners ongewis.

Aan de andere kant beginnen vluchtelingen wel geleidelijk te integreren in onze gemeenten, vaak als gevolg van ander overheidsbeleid. Zo hebben jonge Oekraïners zich gewoon te houden aan de leerplicht en dus gaan ze naar reguliere basisscholen of zogeheten schakelklassen voor migranten en asielzoekers.

Ondertussen is een groot deel van hun ouders toegetreden tot de arbeidsmarkt. Dankzij de tijdelijke aard van de bescherming hebben Oekraïners veel meer vrijheden dan bijvoorbeeld Afghanen of Syriërs in de asielopvang.

De Oekraïense vluchtelingen zijn zo in een spagaat beland. Zij kunnen of willen niet terug naar hun land van herkomst en worden gestimuleerd om aan de Nederlandse samenleving deel te nemen. Tegelijkertijd verhinderen andere factoren dat zij hun prille integratie tot een succes kunnen maken. Hoe lang de vluchtelingen zullen of mogen blijven na maart 2025 is dus onzeker. De kosten voor de opvang zijn door het Rijk in 2023 in ieder geval vergoed.

Geopolitieke ontwikkelingen

De Nederlandse economie is sterk verweven met die van Europa en in toenemende mate ook met de rest van de wereld. Deze verwevenheid zorgt voor economische veerkracht, maar maakt Nederland ook bovengemiddeld gevoelig voor ontwikkelingen op het wereldtoneel. De coronapandemie en de inval van Rusland in Oekraïne hadden hun oorsprong buiten Nederland, maar hebben verstrekkende gevolgen gehad voor de Nederlandse samenleving en onze inwoners. Dit vertaalt zich naar schaarste in grondstoffen en menskracht met prijsstijgingen en inflatie als gevolg, wat een deel van de inwoners van onze gemeenten in hun bestaanszekerheid kan raken. Voor onze GR BAR heeft dit in 2023 geen financiële gevolgen gehad.

COVID-19 / Corona virus

Corona heeft in 2023 op de bedrijfsvoering en de dienstverlening aan de inwoners geen financiële en voelbare effecten meer gehad.

2. Paragrafen

2.1 Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

De GR BAR was tot en met 31 december 2023 de uitvoeringsorganisatie namens de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Voor deze gemeenten voerde de GR BAR actief beleid op de beheersing van de risico's die gezamenlijk werden gelopen.

Door inzicht te behouden op de actuele risico's en de mogelijke maatregelen, worden organisatie en bestuur in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Alle risico's worden tenminste twee keer per jaar herijkt en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Alle geïdentificeerde onzekerheden of risico's die niet in de begroting (kunnen) worden opgenomen, worden vanaf het moment dat zij kwantificeerbaar zijn opgenomen in het risicoprofiel.

Per 1 januari 2024 is de GR BAR niet langer de uitvoeringsorganisatie voor de gemeenten waar het de uitvoering van taken op het gebied van beleid en uitvoering betreft. Hiermee verandert ook het risicoprofiel. Per 1 januari 2024 is De BedrijfsvoeringsPartner verantwoordelijk voor de (ondersteunende) bedrijfsvoeringsfuncties.

De risico's die van toepassing waren op het takenpakket van de GR BAR en straks de basis vormen voor De BedrijfsvoeringsPartner blijven onderdeel uitmaken van de risicoprofielen van de gemeenten, waar ze van invloed zijn op de benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandvermogen, weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandvermogen is het saldo van de weerstandscapaciteit en de risico's, oftewel: weerstandscapaciteit - risico's = weerstandvermogen.

De weerstandscapaciteit kan bestaan uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit, het bedrag voor onvoorzien en stille reserves. Geen van deze componenten is aanwezig binnen de GR BAR wat maakt dat deze zelf geen weerstandscapaciteit heeft. De in deze paragraaf geïnterpreteerde risico's van de GR BAR zijn als geconsolideerd risico ondergebracht in de gemeentelijke risicoprofielen conform de vastgestelde verdeelsleutel.

Top 10 belangrijkste risico's

Deze verzameling van de belangrijkste risico's vormt het risicoprofiel van de GR BAR tot en met 31 december 2023. Deze inventarisatie is gericht op de situatie waar we risicobeheersing op moeten toepassen per 1 januari 2024 maar zal de komende periode worden herijkt passend bij de nieuwe realiteit.

Onder bedrijfsvoering valt alles wat wordt ingezet om burgers, bedrijven en instellingen van de deelnemende gemeenten goed te bedienen. De bedrijfsvoering omvat tevens alle activiteiten die binnen de organisatie worden uitgevoerd, met uitzondering van het verlenen van diensten en het produceren van producten, het hierbij te voeren beleid, oftewel het primaire proces. Bedrijfsvoering betreft ook de inrichting, de organisatie en de ervaring en deskundigheid van het personeel.

De belangrijkste risico's behorend bij het primaire proces staan in de risicoprofielen van de gemeenten omdat deze direct gerelateerd zijn aan gemeente-specifieke doelen en bijbehorend uitvoeringsbeleid.

Het totaal aan risico's van de GR BAR bedraagt € 2.795.000 en wordt afgedekt door de deelnemende gemeenten. Deze top tien vertegenwoordigt 92,8% van het totaal aan bedrijfsvoeringsrisico's zoals deze worden ingeschat tot en met 31 december 2023.

Positie	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Maatregelen / info	Maximaal risico	Invoed (%)
1	Cluster ICT risico's gerelateerd aan software, hardware, communicatietechniek en informatiebeveiliging.	Financieel, imago, continuïteit gemeentelijke dienstverlening	Kwaliteitsontwikkeling, organisatieontwikkeling, Jaarlijkse IT audit, opzet en doorontwikkeling informatieveiligheid en privacy	€ 1.275.000	36,6
2	Achterblijvende ontwikkeling bedrijfsprocessen / -structuur	Financieel, tijd- uitstel doelstelling, imago	Consolidatie- en rationalisatie, procesmanagement, organisatieontwikkeling, Good governance	€ 500.000	15,5
3	Moelijke werving door schaarste op arbeidsmarkt. Invullen competenties die onvoldoende ontwikkeld / aanwezig zijn kost meer dan geraamd.	Financieel, kwaliteit dienstverlening, imago	Business Continuity management, HRM, begeleiding en ontwikkeling	€ 400.000	9,1
4	Niet (kunnen) voldoen aan actuele wet- en regelgeving (Compliance)	Financieel, imago	Procesmanagement, organisatieontwikkeling, ontwikkelen Governance, Risk en Compliance competenties	€ 525.000	8,8
5	Clusterrisico's Fraude en Integriteit	Financieel- extra kosten en boetes, imagoschade	Procesmanagement, organisatieontwikkeling, verbeteren compliance functie	€ 755.000	7,0
6	Bedreiging business continuïteit door / tijdens crisissituatie(s)	Financieel- extra kosten en boetes, imagoschade	Business Continuïteit management Risicomanagement, beveiliging	€ 200.000	4,6
7	Aansprakelijkheid door fouten / onwetendheid / niet handelen van personeel	Financieel, imago	HRM, begeleiding en ontwikkeling	€ 200.000	3,8
8	Brand- en gevolgschade + glasschade	Lagere verzekerings kosten door eigen risico	Acceptatie van deel van kosten door schade i.p.v. duurdere verzekeringen	€ 250.000	2,9
9	Onvoldoende inzicht in en kennis van contracten	Financieel, schade voor de gemeente	Contractbeheer / -management, procesmanagement, organisatieontwikkeling	€ 250.000	2,4
10	Onvoorziene kosten doorontwikkeling GR BAR / DBP	Financieel	monitoring, organisatieontwikkeling, procesmanagement	€ 100.000	2,1
					92,8 %

Ontwikkeling risicoprofiel GR BAR tijdens reorganisatie

Het actuele risicoprofiel is sterk beïnvloed door de ontvlechting van de GR BAR. Het getoonde overzicht is het risicoprofiel tot en met 2023. In de fase waarin de transitie zich momenteel bevindt wordt er opnieuw gekeken hoe de risico's zich ontwikkelen in de nieuwe situatie waarin de primaire taken zijn ondergebracht bij de gemeenten. Voor verschillende onderwerpen worden scenario's geschetst waarover in goed overleg keuzes en afspraken (moeten) worden gemaakt. Op het gebied van bijvoorbeeld ICT / data, personeel, processen, producten en diensten is hard gewerkt aan de best mogelijke oplossingen waarmee de interne klanten en de burger op de juiste dienstverlening kunnen blijven rekenen. Met ingang van 1 Januari 2024 zal er een nieuw risicoprofiel worden opgemaakt

namens De BedrijfsvoeringsPartner. Bij de realisatie van dit alles worden maatregelen doorgevoerd om de risico's niet onnodig hoog op te laten lopen.

Top 10 risico's met korte toelichting en opsomming belangrijke trends en ontwikkelingen

1. Cluster ICT risico's gerelateerd aan software, hardware, communicatietechniek en informatiebeveiliging.

Door de ontwikkeling van nieuwe technologieën en digitalisering is digitaal werken en het belang van veiligheid online fundamenteel. Stilstaan is achteruitgang, maar aanhaken vraagt veel van organisaties qua ontwikkeling en inzet van middelen. Er worden continu toenemende eisen gesteld aan een goedwerkende en veilige digitale werkomgeving. Zeker nu hybride werken als nieuwe norm geldt. De ontvlechting vraagt deels om een nieuwe opzet en inrichting. Om in de nieuwe situatie in 2024 dezelfde dienstverlening te kunnen waarborgen zijn en worden er naast de lopende bedrijfsvoering veel wijzigingen doorgevoerd om de gemeenten ook straks optimaal te kunnen ondersteunen.

Trends en ontwikkelingen:

- continu aandacht voor het mentaal welbevinden: medewerkers die door stress, drukte en vermoeidheid minder scherp zijn bij het in acht nemen van de beveiligingsrichtlijnen.
- door het hybride werken is er een grotere kans op problemen met of inbraak in de ICT-systemen, de veiligheid bij online samenwerken staat onder druk (verdere digitalisering samenleving en aantal diensten).
- digitale transformatie van overheidsdienstverlening neemt verder toe in omvang en complexiteit.
- er ontstaat een generatie collega's die niet optimaal kan functioneren en taken niet / moeizamer kan uitvoeren door onvoldoende digitale vaardigheden.
- niet of beperkt in (kunnen) vullen van de technische bedrijfsfuncties behorend bij de noodzakelijke technologie en het expertiseniveau.
- cyberaanval / hackacties waardoor bedrijfsvoering (deels) stil komt te liggen.

2. Achterblijvende ontwikkeling bedrijfsprocessen / -structuur

De GR BAR investeert doorlopend in het actualiseren en optimaliseren van de processen. Een gemeentelijke organisatie telt ruim 1.300 processen die actueel en werkend moeten worden gehouden. Denk hierbij onder andere aan goedwerkende en veilige geautomatiseerde ondersteuning, toepassing van actuele wet- en regelgeving, doorontwikkelen van competenties en het op juiste wijze beleggen van rollen, taken en verantwoordelijkheden.

Trends en ontwikkelingen:

- hogere werkdruk en stress door groter verloop en hoger verzuim, andere prioriteiten (invloed op welbevinden).
- procesoptimalisatie wordt mogelijk vertraagd door de opbouw van de nieuwe organisatie.
- uitval van personeel door ziekte speelt vooralsnog een belangrijke rol.

3. Moeilijke werving door schaarste op arbeidsmarkt. Invullen competenties die onvoldoende ontwikkeld / aanwezig zijn kost meer dan geraamd.

De arbeidsmarkt wordt al een langere periode gekenmerkt door schaarste. Het werven van personeel met de juiste competenties is hierdoor moeilijk. De kans dat er op specifieke competenties moet worden ingehuurd blijft groot.

Trends en ontwikkelingen:

- Het is momenteel moeilijker om personeel te werven.

- toename in eisen aan kennis, ervaring en specifieke vaardigheden (competenties).

4. *Niet (kunnen) voldoen aan actuele wet- en regelgeving (Compliance)*

De verantwoordelijkheid voor het compliant zijn is verdeeld over verschillende rollen en staat onder druk door de invoering en wijzigingen van wetgeving en daarmee de uitbreiding van gemeentelijke taken en plichten. Compliance-management en juridische control zijn sterk in ontwikkeling.

Trends en ontwikkelingen:

- beheersen van nieuwe en complexe regelgeving vereist continue doorontwikkeling.
- uitvoering geven aan wet- en regelgeving met betrekking tot informatiebeveiliging en privacybescherming vereisen en leggen toenemend beslag op specifieke competenties.
- Veerkracht / weerbaarheid van lokale overheid staat onder druk door veel veranderingen in en uitbreiding van taken.

5. *Clusterrisico's Fraude en Integriteit*

Door onvoldoende capaciteit toe te kennen aan een uitgebreide frauderisicoanalyse worden bestuur en management onvoldoende in positie gebracht om kritisch toezicht te houden op de uitvoering van het beleid.

Trends en ontwikkelingen:

- Risicoanalyse, fraude en integriteit worden geborgd in het geactualiseerde beleid.
- verdere digitalisering van samenleving en aantal diensten.
- eerder in aanraking komen met criminaliserende omstandigheden / factoren.

6. *Bedreiging businesscontinuïteit door / tijdens crisissituatie(s)*

Op de belangrijkste / kritieke processen wordt businesscontinuïteit management gevoerd om bij een onverhoopte crisissituatie operationeel te kunnen blijven. Dit vereist onderhoud en actualisatie van maatregelen die alleen worden toegepast onder bijzondere omstandigheden.

Trends en ontwikkelingen:

- tijdens de opbouw van de nieuwe organisatie is er mogelijk minder aandacht voor de continuïteit (kritieke processen) bij eventuele calamiteiten.
- de crisisorganisatie op niveau en bemenst houden is een uitdaging gelet op het feit dat ook de crisisorganisaties zijn opgesplitst.

7. *Aansprakelijkheid door fouten / onwetendheid / niet handelen van personeel*

De praktijk toont aan dat het personeel een veerkrachtig geheel vormt en onder moeilijke omstandigheden in staat is te schakelen en met beperkte mogelijkheden te blijven presteren. De kans dat er iets misgaat onder de huidige omstandigheden is wel hoger. De taken op lokaal niveau nemen toe en worden steeds ingewikkelder. De blijvende toename van het aantal taken en vereiste kennis door diverse nieuwe wetten of aanpassingen in wetten komen hier extra bij.

Trends en ontwikkelingen:

- afname mentaal welbevinden door stress, drukte, vermoeidheid.
- hogere werkbelasting door toename belasting van lokale overheid en invoering van nieuwe regelgeving.
- nieuwe en gewijzigde wetten en regels vragen ook ontwikkeling van bijkomende competenties. Het niet of onvolledig invullen van competenties vormt een aanzienlijk risico.
- uitval en vertrek personeel door ziekteverzuim en / of hoge werkdruk, hoger ziekteverzuim.

8. *Brand- en gevolgschade + glasschade in / aan gebouwen in eigendom of beheer van de gemeenten*

Het is in bepaalde situaties beter om risico's te accepteren en af te dekken vanuit de eigen middelen dan te kiezen voor vaak kostbare verzekeringen. Het betreft hier geaccepteerde risico's waarvoor het verzekeringsmanagement is belegd bij de GR BAR / DBP.

9. *Onvoldoende inzicht in en kennis van contracten*

De toenemende kwaliteit bij inkoop- en contractmanagement beperken dit risico. Het omgevingsbeeld waarbinnen wordt geacteerd verandert echter sterk en zorgt voor vele uitdagingen. De opbouw van de organisatie vraagt om gerichte aandacht voor het te voeren contractmanagement.

Trends en ontwikkelingen:

- proceseigenaarschap is / wordt opnieuw verdeeld in de ontvlechting en vereist nieuwe borging.
- verdere digitalisering van samenleving en aantal diensten.
- toenemende eisen discipline en communicatie van alle verschillende verantwoordelijken in een keten- / netwerkorganisatie waarin de product- en dienstverlening plaatsvindt.

10. *Onvoorziene kosten doorontwikkeling BAR-organisatie > DBP*

Ondanks een zorgvuldige aanpak kunnen er zich onvoorziene situaties voordoen die de ontwikkeling van specifieke ondersteuning in de nieuwe situatie kan verstoren en er incidenteel (nood)oplossingen moeten worden toegepast.

Trends en ontwikkelingen:

- de ontvlechting van beleid en uitvoering heeft gevolgen voor het takenpakket van de BAR-organisatie > DBP. Er ontstaat een situatie waarbij niet één maar drie gemeentelijke organisaties ondersteund moeten worden met dezelfde capaciteit.
- veranderde inrichting gemeenten vraagt om nieuwe invulling van rollen, vaardigheden, middelen en aanpassingstijd.

Financiële kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is een aantal financiële kengetallen verplicht voorgeschreven. De volgende zijn in beginsel relevant voor onze GR BAR.

1. *Netto schuldquote*

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van het totaal van de baten. Het geeft een indicatie van het beslag dat de financieringslasten op de exploitatie leggen en daarmee op de vrije ruimte in de exploitatiebegroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. In het algemeen geldt dat een laag percentage beter is dan een hoog.

Berekening: Het totaal van de langlopende geldleningen, de korte schulden en de overlopende passiva gedeeld door 1% van de baten in de jaarrekening:

$$\frac{14.359.600}{1\% \text{ van } 99.286.000} = 14,46\%$$

2. *Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen*

Dit kengetal is hetzelfde als 1 maar hier wordt ook rekening gehouden met de aan de activakant van de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar, het saldo van de liquide middelen en de overlopende activa.

$$\frac{3.456.800}{1\% \text{ van } 99.286.000} = 3,48\%$$

3. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin een gemeente / GR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen (reserves) en de totale balansomvang. De solvabiliteit ligt tussen 0 en 100. Hoe hoger dit percentage is, des te gunstiger voor de financiële weerbaarheid.

Berekening: Eigen vermogen gedeeld door het totaal van de passiva.

Onze GR BAR heeft geen eigen vermogen (= reserves), de helft van de formule is dus 0. Een berekening van dit kengetal zou een vreemde uitkomst geven en is daarom niet gemaakt.

Voor de kengetallen 1 en 2 geldt een percentage onder de 90% als goed. Bij een percentage tussen de 90 en 130% is waakzaamheid geboden bij het aangaan van nieuwe geldleningen. Een percentage boven de 130% wordt te hoog bevonden, dan is de schuldenlast eigenlijk te zwaar.

Dit maakt dat de uitkomsten hierboven als goed zijn te kwalificeren. Dat komt mede omdat de financieringsbehoefte van onze GR BAR niet zo groot is.

2.2 Paragraaf Financiering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in en verantwoording afgelegd over de uitvoering van de financieringsfunctie (treasury).

Kaders

De wettelijke kaders voor de financieringsfunctie zijn vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). De beheersing van financiële risico's speelt een belangrijke rol in die wet.

In het treasurystatuut van de GR BAR zijn deze wettelijke kaders verder uitgewerkt. Het statuut schetst de context waarbinnen het treasurybeleid wordt vormgegeven en beschrijft de bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen de treasuryfunctie.

In 2023 hebben we de kaders, zoals vastgelegd in dit treasurystatuut, gehanteerd.

Afdekken reguliere exploitatiekosten en totaalfinanciering

Om de treasuryfunctie adequaat te kunnen invullen is de beschikbaarheid van juiste, tijdige en volledige financiële informatie, zoals een betrouwbare liquiditeitsplanning, van essentieel belang. De periodieke bevoorschotting van de deelnemende gemeenten is zoveel mogelijk afgestemd op de financieringsbehoefte en dekken de uitgaande kasstroom van de reguliere exploitatie af. Hierdoor hoeft onze GR BAR over het algemeen geen geldleningen af te sluiten.

In 2023 is één kortlopende lening aangegaan en afgelost:

- € 3.000.000 van 30 januari 2023 tot 31 juli 2023 (looptijd 182 dagen) rente 2,89%

Dit heeft een rentelast van € 43.800 opgeleverd.

Renterisicobeheer

Algemeen

Risicobeheersing is één van de pijlers van de Wet Fido. Voor het beperken van de renterisico's bij de treasuryfunctie zijn twee normen verplicht gesteld:

- De kasgeldlimiet, heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal één jaar;
- De renterisiconorm, heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf één jaar.

Het doel van deze twee normen is het beperken van de budgettaire risico's bij rentestijgingen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft een norm voor het maximum bedrag aan kortlopende middelen (looptijd tot maximaal een jaar) waarmee de decentrale overheid haar activiteiten mag financieren, te weten 8,2% van het begrotingstotaal. Het doel van deze limiet is het voorkomen van het risico dat fluctuaties bij de korte rente meteen een grote impact hebben op de rentelasten tijdens het boekjaar.

Als de kasgeldlimiet gedurende drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden moeten deze rapportages aan de provincie worden toegezonden, met daarbij een plan om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet.

Uit onderstaand schema is af te lezen dat onze GR BAR in 2023 in alle kwartalen onder de gestelde kasgeldlimiet gebleven is.

KASGELDLIMIET

Bedragen x € 1.000

Omvang begroting per 1-1-2023 € 80.424

Kasgeldlimiet in procenten 8,20%

Kasgeldlimiet in bedrag € 6.595

Kasgeldlimiet	bedragen x € 1.000			
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Totaal vlottende schuld	3.000	3.000	0	0
Totaal vlottende middelen	2.805	2.029	5.113	7.004
Gemiddeld saldo schuld (+) of overschot (-)	195	971	-5.113	-7.004
Kasgeldlimiet	6.595	6.595	6.595	6.595
Ruimte onder kasgeldlimiet	6.400	5.623	11.708	13.599

Renterisiconorm

De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking komt voor herfinanciering en/of renteherziening.

Deze norm heeft als doel de risico's te beperken van een toekomstige stijging van de kapitaalmarktrente bij herfinanciering (van aflossingen op bestaande leningen) en renteherzieningen op bestaande langlopende leningen. Door het toepassen van deze norm ontstaat een goede spreiding van de langlopende leningen, waardoor dit renterisico gelijkmatig over de jaren wordt verdeeld.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat onze GR BAR in 2023 onder de renterisiconorm gebleven is.

RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD	
bedragen x € 1.000	
Renterisico op vaste schuld	2023
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0
1. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0
2. Betaalde aflossingen 2023 (leningen aan BAR)	41
3. Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	41
Renterisiconorm	
4a. Begrotingstotaal 2023	80.424
4b. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20,0%
4. Renterisiconorm	16.085
Toets Renterisiconorm	
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 - 3)	16.044
5b Overschrijding renterisiconorm (4 - 3)	n.v.t.

Financiering

In het Treasurystatuut is bepaald dat onze GR BAR financiering met externe middelen zoveel mogelijk beperkt door gebruik te maken van de beschikbare interne financieringsmiddelen. Hiermee worden de renterisico's beperkt en wordt het renteresultaat geoptimaliseerd.

Bij de oprichting van onze GR BAR in 2014 zijn de materiële vaste activa van de bedrijfsvoering door de gemeenten overgedragen aan de GR BAR. Per gemeente is destijds een lening verstrekt ter financiering van deze overdracht.

De leningen van Barendrecht en Albrandswaard zijn in 2023 in zijn geheel afgelost. De lening van Ridderkerk was al eerder, in 2022 afgelost.

In 2023 zijn er geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken.

Langlopende leningen

Leningen 2023	bedragen x € 1000			
	hoofdsom 1-1-2023	aflossing	rentelasten	restant hoofdsom 31-12-2023
Barendrecht	19	19	1	0
Albrandswaard	22	22	1	0
Totaal	41	41	2	0

Renteschema

Om inzicht te geven in de rentelasten uit de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoe rekening is onderstaand (verplicht voorgeschreven) schema opgenomen:

Externe rentelasten over de lange financiering	1.500
Externe rentelasten over de korte financiering	43.800
Externe rentebaten (schatkistbankieren)	<u>-193.100</u>

Totaal aan de begroting toe te rekenen externe rente	-147.800
Werkelijk aan de begroting toegerekende rente (rente-omslag)	<u>0</u>
Renteresultaat (positief)	-147.800

2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Huisvesting

Onze GR BAR maakt gebruik van gemeentelijke huisvesting (gemeentehuizen en -werven). Ten aanzien van de huisvesting is een aantal jaren geleden besloten de eigendomsverhouding van de gebouwen ongemoeid te laten. De GR BAR heeft de gebouwen om niet in gebruik van de gemeenten. Het gemeentehuis van Barendrecht en de gemeentewerf Londen zijn eigendom van de gemeente Barendrecht.

Het (gemeente-)Huis van Albrandswaard is eigendom van de gemeente Albrandswaard.

De gemeente Albrandswaard heeft de gemeentewerf Nijverheidsweg in eigendom en verhuurt die aan de NV BAR-Afvalbeheer.

De gemeente Ridderkerk heeft het gemeentehuis van Ridderkerk in eigendom.

Voertuigen

Na een langdurige aanbestedingsprocedure in 2018 werd in februari 2019 een raamovereenkomst getekend door onze GR BAR en Volkswagen Pon Financial Services. Met dit contract kon de GR BAR efficiënt en effectief inspelen op de vervanging en verduurzaming van het wagenpark. De transitie van eigen beheer naar lease zou in 5 jaar plaatsvinden.

In 2023 zijn er in de lease 10 voertuigen en 11 stuks ondersteunend materieel geleverd. Inmiddels zijn er in totaal 109 stuks voertuigen en ondersteunend materieel vervangen waarvan 64 voertuigen, 19 stroommachines, 3 schuiven/ploegen en 23 landbouwwerktuigen.

Eind 2023 staan nog 3 stuks voertuigen en 3 strooiers in bestelling. Alles wordt in het 1^e en 2^e kwartaal van 2024 geleverd. De eerder ontstane vertraging in de overgang naar lease is daarmee nagenoeg ingelopen.

I&A-investeringen (Informatie en Automatisering)

Over software investeringen 2023 kan het volgende worden vermeld:

- *Algemeen*

Als gevolg van de ontvlechting van de BAR-Organisatie is in 2023 relatief weinig ruimte geweest voor vernieuwing. Dit ten gevolge van de (menselijke) capaciteit en aandacht die noodzakelijkerwijs gericht is geweest op de ontvlechting.

- *Wet & Regelgeving*

Op het gebied van Wet & Regelgeving is uitsluitend opgepakt wat wettelijk noodzakelijk was.

- *Digitalisering in brede zin*

Vanuit het I&A software investeringsbudget worden software-investeringen voor projecten uit 'de lijn' betaald. In 2023 is hier afgerond 30% van de investeringsuitgaven aan besteed waaronder software ten behoeve van de begeleiding van werkzoekenden, software voor energiebeheer en -verplichtingen en software voor de nieuwe gemeentelijke websites.

- *Centric*

Per 1 januari 2022 is het contract met Centric aangepast met als doel lagere structurele jaarlijkse kosten. Dit heeft wel tot gevolg dat nieuwe versies van Centric-producten vanuit het investeringsbudget betaald moeten worden. Zoals verwacht heeft dit in 2023 geleid tot investeringsuitgaven voor vernieuwing van software in met name het sociaal domein, afgerond 15%

van de investeringsuitgaven.

- *Zaaksysteem*

In 2023 is hard gewerkt aan de verdere vervanging van het GreenValley zaaksysteem door haar opvolger, RX.Enterprise. Vertraging door technische issues heeft hier tot hogere uitgaven geleid dan verwacht.

- *Wet Open Overheid (Woo)*

In 2023 zijn volgens plan meerdere informatiecategorieën actief gepubliceerd. We hebben dit vrijwel volledig binnen de bestaande middelen kunnen uitvoeren zodat van extra investeringen voor de Woo vrijwel geen sprake is geweest in 2023.

- *Common Ground*

Common Ground is de belangrijkste ICT-gerelateerde ontwikkeling vanuit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het doel is een open, transparante en digitaal veilige overheid die haar dienstverlening flexibeler kan inrichten en verbeteren. Vanwege het belang van deze ontwikkeling hebben wij hier ook in 2023 op ingezet. Door samen (te) organiseren met collega-gemeenten en met subsidie van de VNG. De activiteiten gericht op Common Ground zijn slechts zeer beperkt ten laste gekomen van het eigen investeringsbudget.

- *Informatiegedreven werken*

De vraag naar 'informatie' neemt toe. Van rapport tot dashboard tot datagedreven beleid en monitoring. Hierop is ingezet door uitbreiding van het team 'data gedreven werken' en is een begin gemaakt met de noodzakelijke investeringen in een zogenaamd "data platform".

- *Ontvlechting inclusief Cloud & SaaS*

In toenemende mate kopen we geen software meer die we zelf installeren op onze systemen, maar nemen we softwarediensten uit de cloud af als SaaS (Software as a Service) af. Door de ontvlechting van de BAR-organisatie is het proactief "verSaaS" van ons softwarelandschap on hold gezet. De ontvlechting zelf zorgt voor noodzakelijke aanpassing van veel applicaties als gevolg van onder meer privacy- en informatieveiligheidseisen. Daarbij is, waar van toepassing en waar mogelijk, tegelijk de stap van 'in-huis software' naar 'SaaS-oplossing' gemaakt. In 2023 is afgerond 30% van het investeringsbudget gespendeerd aan ontvlechting en, waar van toepassing, tegelijk verSaaSing.

- *Uitbreiding datacenter als gevolg van ontvlechting*

Het datacenter van de GR BAR is in 2023 uitgebreid met vier zogeheten Hyper Visors. Hiermee is de capaciteit van het datacenter uitgebreid met ongeveer 30 procent. Deze uitbreiding is gebaseerd op een inschatting van de toename van software en noodzakelijke servers als gevolg van de ontvlechting van de BAR-organisatie.

- *Nieuwe interne firewall (Beveiliging)*

Om de externe en interne dreigingen van Cybercrime tegen te gaan is in 2023 geïnvesteerd in een extra firewall. Dit apparaat zorgt voor een gescheiden en gecontroleerde infrastructuur. Bij eventuele cybercrime-aanvallen van binnen en buiten zorgt deze firewall ervoor dat onze organisatie beperkt zal worden geraakt door die aanvallen. Een dergelijke oplossing staat niet op zichzelf. Er zijn ook andere maatregelen getroffen om in de volle breedte beveiligd te zijn. (waarover in deze jaarstukken om veiligheidsredenen geen verdere mededelingen worden gedaan)

- *Uitbreiding en vervanging werkplek hardware*

Binnen het reguliere vervangingsbeleid is in 2023 een grote hoeveelheid laptops en telefoons aangeschaft die in de loop van het jaar worden ingezet bij medewerkers waarvan de laptop of

telefoon aan vervanging toe is.

2.4 Paragraaf Bedrijfsvoering

Dit is een verplicht voorgeschreven paragraaf (in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)). In de paragraaf in de begroting moet ten minste inzicht worden gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. En in het jaarverslag moet hierover verantwoording worden afgelegd. Maar omdat onze GR BAR alleen bedrijfsvoering betreft is dit al opgenomen in de programmaverantwoording van deze jaarstukken en is een paragraaf Bedrijfsvoering niet nodig.

Hieronder volgt nog wel een toelichtende tekst in het kader van de nieuwe opzet van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur.

Toelichting bij de Rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur

Met ingang van het boekjaar 2023 legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid in de jaarrekening. Zie pagina 57. Tot en met 2022 gaf de accountant een verklaring over de rechtmatigheid af in zijn controleverklaring bij de jaarrekening.

Om goed voorbereid te zijn en om ervaring op te doen was deze nieuwe opzet van de rechtmatigheidsverantwoording als proef al opgenomen in de jaarrekeningen 2021 en 2022.

Rechtmatigheid is een juridische term en houdt in dat overeenkomstig de geldende regels en besluiten is gehandeld. Voor deze rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur geldt echter een minder omvattend begrip. Het blijft beperkt tot de financiële rechtmatigheid. De financiële rechtmatigheid betreft de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties. Het gaat om het financiële beheer en de financiële beheershandelingen.

Hierbij zijn de volgende drie specifieke rechtmatigheidscriteria van belang:

1. Begrotingscriterium.
De financiële handelingen passen binnen het kader van de laatste geautoriseerde begroting (inclusief goedgekeurde begrotingswijzigingen).
2. Voorwaardencriterium.
De voorwaarden in wet- en regelgeving worden nageleefd, zoals landelijke wetten of door het algemeen bestuur vastgesteld beleid.
3. Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O) - criterium.
Er vindt een toetsing plaats op de juistheid en volledigheid van de gegevens die door derden zijn verstrekt met het oog op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen door klanten of ambtenaren.

Conclusie rechtmatigheid in rekening 2023

In de rechtmatigheidsverantwoording op bladzijde 57 komt het dagelijks bestuur tot de conclusie dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten = € 992.900.

Er waren wel enkele afwijkingen maar die zijn in de rechtmatigheidsverantwoording niet verder benoemd omdat ze onder de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheid bleven:

1. Begrotingscriterium.
Zie hiervoor de uiteenzetting bij het onderdeel Begrotingsrechtmatigheid op pagina 55.
2. Bij het voorwaardencriterium zijn twee fouten geconstateerd van respectievelijk € 292.400 en € 54.800 zijnde Europese aanbestedingsfouten.
3. Bij het Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O) - criterium zijn geen afwijkingen geconstateerd.

2.5 Openbaarheidsparagraaf

De Wet Open Overheid (Woo), ingangsdatum 1 mei 2022, legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in het verantwoordingsverslag in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo. Deze paragraaf is de invulling van deze verplichting in de jaarrekening 2023.

De Woo kent, samengevat, een viertal belangrijke aspecten:

1. de verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo-contactfunctionaris aan te wijzen,
2. verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking,
3. verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking en
4. het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo contactfunctionaris

In mei 2023 is de wettelijk verplichte functie ‘Woo contactfunctionaris’ ingevuld met een interne medewerker ter vervanging van de extern ingehuurd medewerker die deze rol vervulde. Vanuit het oogpunt van laagdrempelige toegang voor de inwoner, wordt zowel extern als intern de titel ‘informatiecontactpersoon’ gehanteerd in plaats van het zwaarder klinkende Woo-contactfunctionaris.

De ervaring leert dat deze rol bij het publiek nog scherper onder de aandacht moet komen.

Passieve openbaarmaking (Woo-verzoeken)

De werkwijze en doorlooptijd van verzoeken tot (passieve) openbaarmaking van informatie onder de Wet open overheid zijn in 2023 deels gewijzigd. Mede naar aanleiding van een aanbeveling van de Commissie bezwaarschriften is ingezet op de verbetering van de kwaliteit van besluitvorming, onder meer door het verbeteren van sjablonen en een intensievere juridische beoordeling. Vanwege de druk op de ambtelijke organisatie in 2023 wordt de inzet op verkorting van de doorlooptijden in 2024 opgepakt.

Actieve openbaarmaking

Nadat wij in 2022 via de gemeentelijke website *raadsstukken* en *organisatiegegevens* zijn gaan publiceren, hebben we conform planning, in februari 2023 daaraan toegevoegd de informatie categorieën *convenanten* en *Woo-verzoeken*.

In de openbaarheidsparagraaf van de begroting 2023 was sprake van ‘aansluiten op het landelijke PLOOI platform (PPlatform Open OverheidsInformatie) voor publicatie. Op advies van het Adviescollege ICT-toetsing heeft minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties eind 2022 gekozen voor een eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijsindex (de ‘Woo-index’) met zoekfunctie. Deze index is vanaf 19 juni 2023 beschikbaar gekomen via het ROO (Register van OverheidsOrganisaties). De GR BAR is hier direct bij aangesloten en publiceert via dit mechanisme ([Woo-index BAR-organisatie](#)) de voor een Gemeenschappelijke Regeling mogelijke informatie categorieën.

Daarnaast wordt intern bij onze medewerkers regelmatig aandacht gevraagd voor het belang van openheid en transparantie. Dit is in 2023 onder meer gedaan door middel van een themasessie over “de kracht van openheid” met als gastspreker de Ombudsvrouw van de gemeente Rotterdam en een dialoog met onze bestuurders.

Ook landelijk zijn we actief, onder meer door samenwerking met andere gemeenten met als doelstelling met elkaar te zorgen voor kosteneffectieve publicatiemethoden. Dit heeft onder meer geleid tot een artikel op de VNG-website ([Actief openbaar maken met Openpub | VNG](#)) en een

filmpje met achtergrondinformatie over deze technologie.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar volledig op orde wordt gebracht. In 2022 is hiervoor een eerste meerjarenplan opgesteld, daaruit volgde een jaarplan mei 2023 - april 2024.

In 2023 is begonnen met het uitvoeren van een deel van de maatregelen uit dit plan. Ten gevolge van de ontvlechting van de BAR-organisatie hebben niet alle voor 2023 geplande activiteiten plaatsgevonden.

In 2023 is onder meer gewerkt aan:

- opstellen van archief- of vernietigingsprotocollen voor applicaties,
- vooronderzoek aansluiten eDepot,
- begeleiden van ontvlechttingsprojecten en migratietrajecten,
- inrichten kwaliteitssysteem en Informatiebeheerplan,
- eerste conceptbeleid met betrekking tot archiveren social media.

B. Jaarrekening 2023 gemeenschappelijke regeling BAR

3.1 Balans

ACTIVA					
Nr.	Omschrijving	31-12-2023		31-12-2022	
1.	<i>Vaste activa</i>				
	<u>Materiële vaste activa</u>		5.396.500		5.791.200
	- Investerings met economisch nut	5.396.500		5.791.200	
	- Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	-		0	
	Totaal vaste activa		5.396.500		5.791.200
2.	<i>Vlottende activa</i>				
	<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		8.286.700		4.374.900
	- Vorderingen op openbare lichamen	682.900		1.465.000	
	- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.535.300		2.825.400	
	- Overige vorderingen	68.500		84.500	
	<u>Liquide middelen</u>		244.400		254.500
	- Bank- en girosaldi	244.400		254.500	
	<u>Overlopende activa</u>		2.371.700		3.656.100
	- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van: Europese overheidslichamen	289.900		1.173.500	
	- overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.081.800		2.482.600	
	Totaal vlottende activa		10.902.800		8.285.500
	Totaal-generaal		16.299.300		14.076.700

PASSIVA					
Nr.	Omschrijving	31-12-2023		31-12-2022	
3.	<i>Vaste passiva</i>				
	<u>Voorzieningen</u>		1.939.700		1.337.400
	- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.939.700		1.337.400	
	<u>Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		0		40.800
	- Onderhandse leningen van: Openbare lichamen	0		40.800	
	Totaal vaste passiva		1.939.700		1.378.200
4.	<i>Vlottende passiva</i>				
	<u>Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		11.259.500		11.104.800
	- Overige schulden	11.259.500		11.104.800	
	<u>Overlopende passiva</u>		3.100.100		1.593.700
	- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichten van vergelijkbaar volume	2.992.000		1.593.700	
	- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	108.100		0	
	Totaal vlottende passiva		14.359.600		12.698.500
	Totaal-generaal		16.299.300		14.076.700

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (het BBV, de gemeentelijke boekhoudvoorschriften) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin de uitgangspunten en regels voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie staan.

Algemene grondslagen

- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
- Gunstige en ongunstige gebeurtenissen, die bekend worden na het opmaken van de jaarrekening en die nadere, voor het inzicht van het algemeen bestuur onontbeerlijke, informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum, worden in de jaarrekening verwerkt tot aan het moment van vaststelling van de jaarrekening. Het gaat dan om gebeurtenissen waarmee materiële bedragen gemoeid zijn ten opzichte van het totaal van baten en/of lasten.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.
- Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten, bijvoorbeeld door reorganisaties, dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

- Investerings (activa) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht en in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.
- Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.
- (Met ingang van het boekjaar 2017 worden investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut - net als investeringen met een economisch nut - geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur wordt afgeschreven.)
- De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
- Liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.
- Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting, c.q. het voorzienbare verlies.
- Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.
- De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Onze GR BAR heeft een Nota activabeleid 2021 die op 12 oktober 2021 is vastgesteld. Er wordt gestart met afschrijven in het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt, verworven wordt, of in gebruik wordt genomen.

In de Nota zijn de volgende afschrijvingstermijnen opgenomen:

Omschrijving activa	Afschrijvings- termijn
IMMATARIËLE VASTE ACTIVA	
Onderzoek en ontwikkeling	5
MATERIËLE VASTE ACTIVA	
Vervoermiddelen	
Bedrijfswagens, vrachtwagens, et cetera	8
Onderhoudsmaterieel	5
Machines, apparaten en installaties	
Automatisering, apparatuur en programmatuur	4 - 5
Audiovisuele middelen	4
Communicatiemiddelen, telefooncentrale (exclusief mobiele telefoons)	5
Borstelmachines, sneeuwschuivers, sneeuwblazers en overige machines	10
Vuilniswagen, veegwagen	8
Opzetstrooiers	10
Trekker, heftruck	15
Overige materiële vaste activa	
Gereedschappen, instrumenten, materialen en dergelijke	5 - 10

Afrekening balans per 1 januari 2024 als gevolg van ontvlechting BAR-organisatie

In oktober 2022 is het besluit genomen om de beleids- en uitvoerende taken van de GR BAR met ingang van 1 januari 2024 terug te brengen naar de gemeenten. De GR BAR gaat onder de nieuwe naam De BedrijfsvoeringsPartner verder in een nieuwe, afgeslankte vorm waarin de bedrijfsvoeringstaken, met uitzondering van gemeentelijke communicatie, zijn opgenomen.

Als gevolg van deze ontvlechting van de BAR-organisatie zal er per 1 januari 2024 een afrekening van de verschillende balansonderdelen plaats gaan vinden tussen de GR BAR en de drie gemeenten. De afrekening van de balans per 1 januari 2024 is niet verwerkt in deze jaarstukken 2023. Die gaan immers over het boekjaar 2023 tot en met balansdatum 31 december 2023.

3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

1. Vaste activa

Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2023
Materiële vaste activa met economisch nut							
Gebouwen	651.300	-	-	75.700	-	526.600	49.000
Machines, apparaten, installaties	2.204.400	1.014.900	-	894.700	-	55.500	2.269.200
Vervoermiddelen	187.100	-	-	48.200	-	-	138.900
Overige materiële activa	2.748.400	783.600	-	592.600	-	-	2.939.400
TOTAAL	5.791.200	1.798.500	-	1.611.200	-	582.100	5.396.500

Afwaardering € 582.100

In 2023 heeft een duurzame waardevermindering plaatsgevonden ten aanzien van de gemeentewerf de Londen. Als gevolg van de ontvlechting van de BAR-organisatie per 1 januari 2024 zullen deze investeringen worden overgedragen aan de gemeente Barendrecht. Hierdoor is geen sprake meer van de bestuurlijke intentie om het actief duurzaam te exploiteren. Op basis van gemaakte afspraken tussen de deelnemers en conceptbesluitvorming, is de directe opbrengstwaarde ingeschat op nihil. Conform de Notitie Materiële vaste activa van de Commissie BBV heeft daarom een duurzame waardevermindering van de boekwaarde naar nihil plaatsgevonden.

Wel dient hierbij vermeld te worden dat de definitieve besluitvorming over de overdracht van de activa tegen nihil, geagendeerd staat voor de AB-vergadering van 24 juni 2024. Op het moment van opstellen en publiceren van de jaarrekening 2023 is het daarom onzeker of dit besluit ook daadwerkelijk zal worden genomen. Op basis van het reeds doorlopen (bestuurlijke) proces en het voorzichtigheidsprincipe, is de duurzame waardevermindering wel al verwerkt in de balans per 31 december 2023.

2. Vlottende activa

Uitzettingen met rente-typische looptijd korter dan één jaar

Deze uitzettingen zijn onderverdeeld in drie categorieën, namelijk vorderingen op openbare lichamen, uitzettingen in 's Rijks schatkist en overige vorderingen. In onderstaande tabel is een specificatie gegeven met daaronder een toelichting.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	saldo 31-12-2022	mutaties	saldo 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen:			
- Verrekening met gemeenten	1.443.400	-928.700	514.700
- Overige semi overheid	21.600	146.600	168.200
Vorderingen op openbare lichamen	1.465.000	-782.100	682.900
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.825.400	4.709.900	7.535.300
Overige vorderingen	84.500	-16.000	68.500
Totaal	4.374.900	3.911.800	8.286.700

Vorderingen op openbare lichamen

Deze vorderingen hebben betrekking op vorderingen op openbare lichamen. Eind 2023 bedraagt deze post € 682.900.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Op 31 december 2023 is een bedrag van € 7.535.300 gestald in 's Rijks schatkist.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen privaatrechtelijke debiteuren. Eind 2023 is het saldo € 68.500.

Schatkistbankieren

Op grond van de Regeling Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden bedrag gemiddeld niet hoger zijn dan het drempelbedrag.

Hieronder volgt een overzicht waaruit het totaal aan middelen is opgenomen dat per kwartaal buiten de schatkist is aangehouden. In geen van de kwartalen is het drempelbedrag overschreden.

Drempelbedrag schatkistbankieren	
Begrotingstotaal 2023	80.423.500
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	2,00%
Drempelbedrag	1.608.500
<u>Afwijking t.o.v. drempelbedrag *)</u>	
1e kwartaal	-1.352.000
2e kwartaal	-1.356.900
3e kwartaal	-1.364.800
4e kwartaal	-1.285.900

*) Een positief bedrag betekent dat het gemiddelde saldo op de rekeningcourant hoger was dan het drempelbedrag. Bij een negatief bedrag was het saldo lager dan het drempelbedrag. Dat laatste is voor alle kwartalen het geval geweest.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de banksaldi die als volgt zijn opgebouwd:

Liquide middelen	saldo	mutatie	saldo
	31-12-2022		31-12-2023
Rabobank BAR-Organisatie	250.000	-13.100	236.900
Rabobank BAR-Organisatie Ideal	4.500	3.000	7.500
Totaal	254.500	-10.100	244.400

Overlopende activa

Overlopende activa	saldo	mutatie	saldo
	31-12-2022		31-12-2023
A. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotsbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek doel.	1.173.500	-883.600	289.900
B. overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen			
- Nog te ontvangen bedragen	1.756.900	-397.100	1.359.800
- Vooruitbetaalde bedragen	716.000	-400	715.600
- VPB betaalrekening	9.700	-3.300	6.400
Totaal	3.656.100	-1.284.400	2.371.700

ad. A.	saldo 31-12-2022	toevoegingen	ontvangen bedragen	saldo 31-12-2023
<i>EU:</i>				
Europees Sociaal fonds met betrekking op re-integratie	1.173.500	156.600	1.040.200	289.900
Totaal	1.173.500	156.600	1.040.200	289.900

PASSIVA

3. Vaste passiva

Eigen vermogen

Onze GR BAR heeft per 31 december 2023 geen reserves.

Voorzieningen

Voorzieningen	saldo 31-12-2022	toevoegingen	vrijval t.g.v. rekening	aanwending	saldo 31-12-2023
Voorzieningen voor afvloeiing personeelsbestand	328.300	149.100	-83.000	-118.700	275.700
Voorziening voor de regeling vervroegd uittreden	476.600	374.000	-2.500	-232.600	615.500
Voorziening voor verlofsparen	532.500	542.300		-26.300	1.048.500
Totaal	1.337.400	1.065.400	-85.500	-377.600	1.939.700

Er zijn drie voorzieningen:

- Voorziening afvloeiing personeelsbestand**
Deze voorziening is gevormd voor de verwerking van de financiële gevolgen van gemaakte afspraken met medewerkers over begeleide uitdiensttreding.
- Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden**
Deze voorziening is gevormd voor de per 1 januari 2021 in werking getreden wet "Bedrag ineens, RVU en verlofsparen". Gedurende de jaren 2021 tot en met 2025 kan de werkgever aan werknemers, die zich onvoldoende hebben kunnen voorbereiden op de verhoging van de AOW-leeftijd en die niet in staat zijn gezond werkend de AOW-leeftijd te bereiken, de mogelijkheid bieden eerder te stoppen met werken.
- Voorziening Verlofsparen**
Deze voorziening is gevormd voor de in de cao gemeenten 2021-2022 geboden mogelijkheid aan de medewerkers om vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren te sparen. Met dit "verlofsparen" kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Een medewerker mag maximaal 3.600 uren verlof hebben staan bij een voltijdsdienstverband. Deze vakantie-uren verjaren niet.

Werkwijze:

- de financiële gevolgen van nieuwe, toekomstige verplichtingen in het kader van deze drie voorzieningen worden in één keer ten laste van de exploitatie aan de voorziening toegevoegd.
- als de werkelijke realisatie van de kosten en uitstroom van middelen plaatsvindt, wordt de voorziening aangewend.

- als uit nieuwe informatie blijkt dat de verplichtingen te hoog zijn ingeschat of komen te vervallen wordt de voorziening verlaagd en vindt vrijval ten gunste van de exploitatie plaats.

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer

Bij de oprichting van onze GR BAR in 2014 zijn voor de overdacht van de vaste activa van de gemeenten naar de GR BAR geldleningen afgesloten met de deelnemende gemeenten.

De leningen van Barendrecht en Albrandswaard zijn in 2023 in zijn geheel afgelost. De lening van Ridderkerk was al eerder, in 2022 afgelost.

Zie hiervoor de toelichting in de paragraaf Financiering.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	saldo 31-12-2022	mutatie	saldo 31-12-2023	Rente
Onderhandse leningen van:				
Openbare lichamen				
- Gemeente Barendrecht	19.400	-19.400	-	600
- Gemeente Albrandswaard	21.400	-21.400	-	1.000
- Gemeente Ridderkerk	-	-	-	-
Totaal	40.800	-40.800	-	1.600

4. Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	saldo 31-12-2022	mutatie	saldo 31-12-2023
Verrekening met gemeenten	348.900	-280.700	74.600
Overige schulden	10.755.900	435.400	11.184.900
Totaal	11.104.800	154.700	11.259.500

Overlopende passiva

Overlopende passiva	saldo 31-12- 2022	mutatie	saldo 31-12-2023
Nog te betalen bedragen	699.200	1.434.000	2.133.200
Af te dragen premies	894.500	-35.700	858.800
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-	108.100	108.100
Totaal	1.593.700	1.506.400	3.100.100

De nog te betalen bedragen bestaan hoofdzakelijk uit de afrekening van het (positieve) rekeningresultaat met de deelnemende gemeenten.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Contracten

** Multifunctionals*

Voor de multifunctionals - inclusief repromachine - is na een Europese aanbesteding een contract met OSN Nederland afgesloten. Het contract is gestart op 1 februari 2019 en de einddatum is 31 januari 2025, met een optie tot verlenging van twaalf maanden.

De in de begroting opgenomen kosten voor dit contract bedragen € 100.000 en omvatten afdrukkosten, huur inclusief onderhoud en het oplossen van storingen, losse bestellingen en eventuele kosten van reparatiewerkzaamheden die buiten het contract vallen. Onder het totale budget voor kantoormachines, dat hoger is dan dit contract, vallen ook de contracten voor de frankeermachine, couverteermachines en plotters.

** Drankenautomaten*

Voor de drankenautomaten heeft in 2022 een Europese aanbesteding plaatsgevonden en is een contract met Van Duijnen afgesloten. Het contract is gestart op 1 oktober 2022 en eindigt van rechtswege op 30 september 2027, met een optie tot verlenging van twee maal twaalf maanden. Het gaat om een full service contract waarbij een vaste prijs voor de huur van de automaten is afgesproken en een integrale consumptieprijs per tik voor de operating en consumpties. Het totaalbudget voor dit account is € 150.000 per jaar.

** Operationele lease voertuigen en materieel buitendienst*

Na een Europese aanbestedingsprocedure is in februari 2019 een raamovereenkomst getekend door onze GR BAR en Volkswagen Pon Financial Services. De overeenkomst betreft "Operationele lease voertuigen en Operationele lease voertuigen en materieel". Met dit contract kon de GR BAR efficiënt en effectief inspelen op de vervanging en verduurzaming van het wagenpark. Het contract is gestart op 1 februari 2019 en heeft als einddatum 31 januari 2023, met een optie tot verlenging van tweemaal één jaar. Met het oog op de opzegdatum van 30 november 2023 heeft de tweede en laatste verlenging inmiddels plaatsgevonden. De transitie van eigen beheer naar lease vindt in vijf jaren plaats. De in de begroting opgenomen contractwaarde gedurende de duur van het contract, inclusief verlengingen, loopt per jaar gefaseerd op van € 598.300 naar € 1.168.500. Door de ontvlechting van de huidige GR BAR per 1 januari 2024 zal een verdeling gaan plaatsvinden naar de vier nieuwe organisaties: de drie gemeenten en de nieuwe afgeslankte BAR-organisatie: De BedrijfsvoeringsPartner.

** Onderhoudscontract software Centric*

De applicaties van Centric worden ingezet bij tal van processen om een goede dienstverlening aan de burgers te ondersteunen. Voorbeelden zijn de diverse applicaties op het gebied van het Sociaal Domein, de financiële administratie, Burgerzaken en Informatiebeheer. Hiervoor is een vijfjarige onderhoudsovereenkomst afgesloten voor de periode 2022 - 2026 via de softwarebroker SoftwareOne. Net als bij het vorige contract blijft het mogelijk modules af te stoten en nieuwe op te nemen, want deze modules ondersteunen de uitvoering van wettelijke taken en die wijzigen steeds. De onderhoudskosten gedurende het eerste contractjaar 2022 waren € 626.000.

De hoogte van de lasten in de komende jaren is afhankelijk van de te kiezen modules / dienstverlening van Centric. Dit zal mede samenhangen met de nieuwe BAR-organisatie. De bandbreedte van de lasten zal uitkomen op € 550.000 - € 750.000.

** Delta Fiber Nederland - glasvezelverbindingen*

In december 2021 hebben de colleges van de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk besloten de glasvezelverbindingen in eigendom over te dragen aan Delta Fiber Nederland. En tegelijkertijd voor 15 jaar een overeenkomst te sluiten voor het gebruik van glasvezelverbindingen ten behoeve van het glasvezelnetwerk van de GR BAR, waarbij de totale jaarlijkse exploitatielasten

van de gehele glasvezelring voor de GR BAR gelijk blijven. Op 13 november 2023 is de akte van overdracht bij de notaris gepasseerd.

De jaarlijkse kosten voor het gebruik van de glasvezelverbindingen bedragen € 61.000. De glasvezelverbindingen maken deel uit van de ICT-systemen van onze GR BAR ten behoeve van de bedrijfsvoering van de BAR-organisatie en de drie gemeenten.

** Onrechtmatige Europese aanbesteding*

In 2023 is er sprake geweest van een aanbestedingsfout bij een Europese aanbesteding. Dit loopt tot een bedrag van maximaal € 32.300 door in 2024. Het contract is inmiddels beëindigd.

Vennootschapsbelasting

Onze GR BAR betaalt vennootschapsbelasting (Vpb) over de winst die met ondernemingsactiviteiten wordt behaald. Tot en met 2022 zijn definitieve aangiften vennootschapsbelasting ingediend.

Van de Belastingdienst zijn definitieve aanslagen tot en met 2021 ontvangen. Deze zijn conform de ingediende aangiften vastgesteld en zijn daarmee ook gelijk aan de daarbij gehanteerde standpunten.

Voor het jaar 2022 is nog geen definitieve aanslag ontvangen.

Voor het belastingjaar 2023 wordt medio 2024 weer de definitieve aangifte opgesteld en ingestuurd. Hier liggen immers de werkelijke cijfers over het jaar 2023 aan ten grondslag. De Vpb-last 2023 wordt ingeschat op € 1.100 en dit is verwerkt in deze jaarrekening.

3.3 Overzicht van baten en lasten

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Bedrijfsvoering	619.600	-40.018.600	-39.399.000	401.300	-48.947.100	-48.545.800	1.866.400	-47.853.200	-45.986.800
Gerealiseerde kosten Overhead	2.747.800	-40.376.400	-37.628.600	407.700	-49.740.200	-49.332.500	1.385.100	-51.433.600	-50.048.500
Vennootschapsbelasting	-	-28.500	-28.500	-	-3.500	-3.500	-	800	800
Bijdrage deelnemende gemeenten	77.056.100		77.056.100	97.881.800		97.881.800	96.034.500		96.034.500
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	80.423.500	-80.423.500	-	98.690.800	-98.690.800	-	99.286.000	-99.286.000	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

In het vorige onderdeel 3.3 is het Overzicht van baten en lasten opgenomen zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Hieronder volgt het overzicht zoals dat altijd was opgenomen in de jaarstukken waarbij de baten en lasten zijn gerubriceerd naar kostencategorieën en een kolom verschil is opgenomen.

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023	wijziging	begroting na wijziging	werkelijk	verschil
Salariskosten (incl. inhuurkosten)	-78.597.200	-67.958.000	-16.902.700	-84.860.700	-84.078.100	782.600
Opleidingen	-745.800	-933.200	-175.200	-1.108.400	-754.300	354.100
Overige personeelslasten	-1.785.800	-1.389.500	-24.800	-1.414.300	-1.933.400	-519.100
Huisvestingskosten	-15.700	-20.600	600	-20.000	-601.400	-581.400
ICT	-3.658.100	-3.266.000	-370.600	-3.636.600	-3.700.400	-63.800
Wagenpark inkl.gereedschap/machir	-1.261.800	-383.500	20.000	-363.500	-499.900	-136.400
Vennootschapsbelasting	-900	-6.500	3.000	-3.500	800	4.300
Overige bedrijfsvoering	-7.655.600	-6.466.200	-817.600	-7.283.800	-7.719.300	-435.500
TOTAAL LASTEN	-93.720.900	-80.423.500	-18.267.300	-98.690.800	-99.286.000	-595.200
Baten						
Salariskosten (incl. inhuurkosten)	1.450.300	2.942.700	-2.558.400	384.300	2.013.400	1.629.100
Opleidingen	-	-	-	-	-	-
Overige personeelslasten	-	-	-	-	-	-
Huisvestingskosten	-	-	-	-	-	-
ICT	108.000	73.500	-	73.500	108.000	34.500
Wagenpark inkl.gereedschap/machir	-	-	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Overige bedrijfsvoering	2.436.100	351.200	-	351.200	1.130.100	778.900
Bijdrage deelnemende gemeenten	89.726.500	77.056.100	20.825.700	97.881.800	96.034.500	-1.847.300
TOTAAL BATEN	93.720.900	80.423.500	18.267.300	98.690.800	99.286.000	595.200
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-	-	-	-

Saldo	Rekening 2022	Begroting 2023	wijziging	begroting na wijziging	werkelijk	verschil
Salariskosten (incl. inhuurkosten)	-77.146.900	-65.015.300	-19.461.100	-84.476.400	-82.064.700	2.411.700
Opleidingen	-745.800	-933.200	-175.200	-1.108.400	-754.300	354.100
Overige personeelslasten	-1.785.800	-1.389.500	-24.800	-1.414.300	-1.933.400	-519.100
Huisvestingskosten	-15.700	-20.600	600	-20.000	-601.400	-581.400
ICT	-3.550.100	-3.192.500	-370.600	-3.563.100	-3.592.400	-29.300
Wagenpark inkl.gereedschap/machir	-1.261.800	-383.500	20.000	-363.500	-499.900	-136.400
Vennootschapsbelasting	-900	-6.500	3.000	-3.500	800	4.300
Overige bedrijfsvoering	-5.219.500	-6.115.000	-817.600	-6.932.600	-6.589.200	343.400
Bijdragen gemeenten: coronakosten	844.100	-	-	-	-	-
Gesaldeerde bedragen (excl. bijdragen gemeenten)	-88.882.400	-77.056.100	-20.825.700	-97.881.800	-96.034.500	1.847.300
Bijdrage deelnemende gemeenten	88.882.400	77.056.100	20.825.700	97.881.800	96.034.500	-1.847.300
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-	-	-

Rekeningsaldo 2023

Het resultaat van de GR BAR over 2023 is € 1.847.300 positief.

De totale begrote bijdrage van de deelnemende gemeenten bedraagt € 97.881.800. De werkelijke lasten 2023 voor de GR BAR zijn per saldo € 96.034.500.

Het rekeningoverschot 2023 ad € 1.847.300 is vervolgens via de bijdragen verrekend met de gemeenten, c.q. de gemeenten hebben geld terugontvangen. Deze verrekening gebeurt in het

dienstjaar 2023. Dit is verwerkt in het Overzicht van baten en lasten waardoor het overzicht in 2023 sluit op € 0.

Jaaroverschrijdende projecten

Jaaroverschrijdende projecten zijn incidentele budgetten die op het eind van het jaar tegen de verwachting in niet of nog niet geheel zijn afgerond waardoor het budget doorschuift naar het volgende begrotingsjaar. De gemeenteraden hebben voor deze incidentele projecten middelen beschikbaar gesteld.

Werkwijze ten aanzien van jaaroverschrijdende projecten

De afspraak is dat onze GR BAR geen budget mag doorschuiven naar volgende jaren. Het rekeningsaldo wordt ieder jaar verrekend met de gemeenten / de gemeentelijke bijdragen. Met de verrekening van het rekeningsaldo gaan ook de naar het jaar 2024 overlopende bedragen bij de jaaroverschrijdende projecten naar de gemeenten.

Om het mogelijk te maken de al eerder beschikbaar gestelde budgetten ook in 2024 te kunnen gebruiken verzoekt de GR BAR de drie gemeenten om bij hun jaarrekeningen via de resultaatbestemming die overlopende bedragen door te schuiven naar 2024 en het in 2024 opnieuw ter beschikking te stellen aan de DBP. Dat gebeurt dan in de 1e tussenrapportages 2024 van de gemeenten en DBP.

In vorige jaren vroeg de GR BAR de gemeenten alle overlopende bedragen in het nieuwe jaar weer ter beschikking te stellen aan de GR BAR. Dit jaar is dat anders.

Jaaroverschrijdende projecten in rekening 2023

Dit jaar is er één jaaroverschrijdend project waarvoor de GR BAR de gemeenten vraagt het restantbudget in 2024 opnieuw ter beschikking te stellen aan DBP. En daarnaast zijn er zijn twee jaaroverschrijdende projecten waarvan de overschotten naar de gemeenten gaan omdat door de ontvlechting die budgetten in 2024 bij de gemeenten zitten.

- Eén jaaroverschrijdend project waarvoor de GR BAR de gemeenten vraagt het restantbudget in 2024 opnieuw ter beschikking te stellen aan DBP:
 1. *Ontvlechtingsbudget BAR-organisatie: overloop naar het jaar 2024 € 1.086.100*
In de 1e Tussenrapportage 2023 is voor de ontvlechting van de BAR-organisatie een budget beschikbaar gesteld van € 3.100.000 voor het jaar 2023.

In 2023 is € 2.013.900 uitgegeven, waardoor € 1.086.100 doorschuift naar 2024. Dit geld blijft nodig in 2024 voor de afronding van het project omdat de werkzaamheden doorlopen in 2024. Primair betreft dat in 2024 de volgende ontvlechtingswerkzaamheden:

- Ontvlechting ICT
- Transitiebureau

De ICT kosten zijn moeilijk te begroten omdat ze mede afhankelijk zijn van leveringstermijnen en aanbesteding. De hoogte van de kosten van het Transitiebureau is afhankelijk van de geplaatste medewerkers.

De gemeenten Barendrecht en Ridderkerk hebben respectievelijk € 2.100.000 en € 1.000.000 bijgedragen aan dit budget. Op basis van deze verhouding zal het overschot aan deze gemeenten worden teruggegeven.

- Twee jaaroverschrijdende projecten waarvan de overschotten naar de gemeenten gaan:
 2. *Implementatie Omgevingswet: overschot 2023 € 268.400*
(dit bedrag bestaat uit € 141.400 voor de algemene implementatie van de Omgevingswet en € 127.000 voor

Milieutaken in het kader van de Omgevingswet)

In 2023 was er een budget beschikbaar van € 696.000.

Aanvankelijk was het de verwachting dat dit budget volledig besteed zou worden. Maar door de ontvlechting moesten keuzes worden gemaakt wat erin heeft geresulteerd dat enkele acties per 1 januari 2024 aan de gemeenten zijn overgedragen. Dit heeft geleid tot minder uitvoeringskosten in 2023.

Het budget is destijds door alle drie de gemeenten beschikbaar gesteld en het overschot zal bij de afrekening van het rekeningsaldo op basis van de procentuele verdeelsleutel voor het standaardwerk aan de gemeenten worden teruggegeven.

Met deze middelen kunnen de gemeenten de overgedragen acties voor de Omgevingswet - die inmiddels per 1 januari 2024 in werking is getreden - verder oppakken en uitrollen per gemeente.

3. Vervanging medewerker die is ingezet als projectleider voor het project DFP Werkt! (Dutch Fresh Port): overschot 2023 € 64.900

De Dutch Fresh Port (DFP) is een samenwerking tussen Rotterdam, de Provincie Zuid-Holland, Barendrecht en Ridderkerk.

In de 1^e Tussenrapportage 2023 is hiervoor een budget van € 111.600 beschikbaar gesteld waarin Barendrecht en Ridderkerk beide voor 50% hebben bijgedragen.

De bedoeling was dat per 1 januari 2023 een vaste medewerker volledig ingezet zou worden als projectleider voor het project "DFP Werkt!". Voor de wegvallende capaciteit bij het vaste team werd bestuurlijk akkoord gegeven voor tijdelijke vervanging.

In werkelijkheid echter is de projectleider van het project "DFP Werkt!" pas vanaf augustus 2023 - in plaats van januari - gestart met zijn werkzaamheden ten behoeve van uitstroomverbetering BAR-Breed. Door deze opgelopen vertraging loopt dit project in 2024 nog verder door en is het restbudget van € 64.900 in 2024 nodig om de ureninzet te kunnen bekostigen.

Het restantbudget wordt bij de afrekening van het rekeningsaldo teruggegeven aan de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk, beide 50%. Zij kunnen afspraken maken over de uitvoering in 2024.

Resumé jaaroverschrijdende projecten 2023

- de GR BAR vraagt de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk het overlopende bedrag bij het Ontvlechtingsbudget in 2024 opnieuw ter beschikking te stellen aan DBP,
- de overschotten bij de Omgevingswet en DFP worden teruggegeven aan de gemeenten.

Rekeningsaldo exclusief jaaroverschrijdende projecten

De overschotten bij de hierboven genoemde jaaroverschrijdende projecten tellen op tot € 1.419.400. en hebben het rekeningsaldo positief beïnvloed. Daarom is het goed om te vermelden dat zonder de jaaroverschrijdende projecten het rekeningsaldo (€ 1.847.300 - € 1.419.400 =) € 427.900 positief is.

Toelichting per kostensoort

V = voordeel / **N** = nadeel

Salariskosten (inclusief inhuur)

€ 2.411.700 **V**

De salariskosten betreffen de loonkosten, vacatureruimte, beloningsdifferentiatie, ambtsjubilea, kosten woon-werkverkeer / dienstreizen en inhuur derden.

Het betreft het saldo van flink wat begrotingsposten, namelijk die van alle clusters en teams.

De Salariskosten vormen de grootste kostenpost van de GR BAR.

Dit jaar is hier per saldo een voordeel van € 2.411.700.

Aan de lastenkant is er een voordeel te zien van € 782.600.

De volgende posten vallen hierbij op:

- In de 1^e Tussenrapportage 2023 is een budget van € 3.100.000 beschikbaar gesteld voor de ontvlechting van de BAR-organisatie. Hiervan blijft eind 2023 € 1.086.100 over wat een voordeel geeft voor jaarrekening. Dit is de belangrijkste oorzaak van het overschot aan de lastenkant.
Dit restantbudget schuift door naar 2024. (zie hiervoor ook de Jaaroverschrijdende projecten, bladzijde 46) Hier wordt nog bij vermeld dat dit ontvlechtingsbudget hier bij de Salarissen wordt verantwoord omdat het primair bedoeld was voor personele en inhuurlasten. Maar de werkelijke uitgaven zijn in sommige gevallen ook opgenomen bij de andere onderdelen (kostensoorten) van deze analyse.
- Daarnaast zijn er 2 in het oog springende nadelen:
 1. De toevoeging aan de voorziening Regeling Vervroegd Uittreden is € 203.400 hoger uitgekomen dan begroot.
De toevoeging is afhankelijk van het aantal medewerkers dat zich voor de regeling aanmeldt.
 2. De toevoeging aan de voorziening Verlofsparen is € 251.300 hoger uitgekomen dan begroot.
Ook dit is afhankelijk van het aantal medewerkers dat zich voor de regeling aanmeldt.
- Voor het overige wordt het overschot verklaard door het totaal van de vele plussen en minnen bij de salaris- en inhuurbudgetten van alle clusters en teams.

Aan de batenkant is een voordeel van € 1.629.100.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- De gemeenten en daarmee indirect ook de GR BAR komen in aanmerking voor een Rijkssubsidie op grond van de zogeheten CDOKE-regeling (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid). Deze meerjarige uitkering is bedoeld om de interne organisatie van gemeenten te versterken voor het uitvoeren van klimaat- en energietaken.

De subsidie voor 2023 ad € 863.500 is ontvangen door de gemeenten. Daarom zijn vanuit de GR BAR voor eenzelfde bedrag de loonkosten van de medewerkers die zich bezighouden met de energietransitie doorbelast aan de gemeenten op basis van de procentuele verdeelsleutel voor het standaardwerk.

- Er is € 810.800 ontvangen aan niet begrote vergoedingen van derden voor uitgeleend en gedetacheerd personeel. Nog nakijken of is gewijzigd

Opleidingen

€ 354.100 **V**

Bij het opleidingsbudget is in 2023 sprake van een overschot. Dit betreft zowel het Centraal Opleidingsbudget als de opleidingsbudgetten op cluster- en teamniveau. Dit overschot wordt met name veroorzaakt doordat in 2023 de focus van de organisatie heeft gelegen op de ontvlechting van de BAR-organisatie. Dat maakte dat er minder ruimte en ambitie was om te investeren in de ontwikkeling van de teams en de organisatie. Alleen de hoogst noodzakelijke ontwikkel- en opleidingsactiviteiten zijn dit jaar uitgevoerd.

Overige personeelslasten

€ -519.100 **N**

De overige personeelslasten bestaan onder meer uit de budgetten voor werving en selectie, personeels- en salarisadministratie (PSA) en HRM-systemen, jubilea en recepties, introductiedagen, dienstkleding en de zogeheten Werkkostenregeling. Onder de Werkkostenregeling vallen kosten zoals arbo- en verzuimbegeleiding, dienstkleding, representatie en geschenken, bindingsdagen, werklunches, bedrijfskantine, contributie vakvereniging, bijdrage personeelsvereniging, personeelsbijeenkomsten, personeelsfeesten, maaltijdvergoedingen, bloemen en fruit zieke collega's.

De belangrijkste oorzaken van het nadeel bij dit onderdeel zijn:

- Een overschrijding van € 211.200 bij het budget voor Werving en Selectie.
Net als in 2022 zijn er dit jaar in vergelijking met eerdere jaren relatief veel kosten gemaakt voor werving en selectie.
- Een overschrijding van € 201.600 bij het budget Directie - overige personeelskosten.
In 2023 is met goedkeuring van het bestuur het initiatief genomen speciale zorg te besteden aan de medewerkers. Dit met als doel de organisatie te stabiliseren vanwege de druk van de ontvlechting en de medewerkers aandacht te geven.
De bijbehorende kosten zijn hier verantwoord. De belangrijkste betreffen stoelmassages, een zomergeschenk, een groot personeelsfeest en een eindejaarsattentie.
- Een overschrijding van € 79.300 bij het budget voor Arbo en Verzuim.
Enkele jaren geleden is het contract met Zakenwijzer (Arbodienst) uitgebreid ten behoeve van de ondersteuning en de ontwikkeling van de teamleiders met als doel een impuls te geven aan het terugdringen van het verzuim. Deze kosten konden destijds gedekt worden uit het totaal van de hulpkosten. Aanvankelijk leek deze uitbreiding tijdelijk te zijn echter gezien de ontwikkelingen van de organisatie bleef de noodzaak om deze contractuitbreiding te continueren dan wel structureel te maken. Dit leidt in 2023 tot een overschrijding op het budget. Voor 2024 en volgende jaren is hiermee rekening gehouden in de begroting.

Huisvestingskosten

€ -581.400 **N**

Onze GR BAR maakt om niet gebruik van gemeentelijke huisvesting (gemeentehuizen en -werven). De huisvestingskosten in de BAR-begroting betreffen de kapitaallasten voor een verbouwing van gemeentewerf de Londen (die ten behoeve van alle drie de gemeenten is gedaan) en budget voor klein onderhoud.

In 2023 heeft een duurzame waardevermindering plaatsgevonden ten aanzien van de gemeentewerf de Londen. Als gevolg van de ontvlechting van de BAR-organisatie per 1 januari 2024 zullen deze investeringen worden overgedragen aan de gemeente Barendrecht. Hierdoor is geen sprake meer van de bestuurlijke intentie om het actief duurzaam te exploiteren. Op basis van gemaakte afspraken tussen de deelnemers en conceptbesluitvorming is de directe opbrengstwaarde ingeschat op nihil. Conform de Notitie Materiële vaste activa van de Commissie BBV heeft daarom een duurzame waardevermindering van de boekwaarde naar nihil plaatsgevonden.

Wel dient hierbij vermeld te worden dat de definitieve besluitvorming over de overdracht van de activa tegen nihil, geagendeerd staat voor de AB-vergadering van 24 juni 2024. Op het moment van opstellen en publiceren van de jaarrekening 2023 is het daarom onzeker of dit besluit ook daadwerkelijk zal worden genomen. Op basis van het reeds doorlopen (bestuurlijke) proces en het voorzichtigheidsprincipe, is de duurzame waardevermindering wel al verwerkt in de balans per 31 december 2023.

ICT € -29.300 **N**
Er zijn geen bijzondere afwijkingen te melden.

Wagenpark incl. gereedschap/machines € -136.400 **N**
De belangrijkste oorzaak is een nadeel bij de begrotingspost Brandstof.
De brandstofprijzen zijn de afgelopen jaren flink gestegen en daarbij is er in 2022 een bezuiniging doorgevoerd van € 50.000.

Vennootschapsbelasting € 4.300 **V**
Hier is een voordeel van € 4.300.
Voor een toelichting wordt verwezen naar onderdeel 3.7 Heffing vennootschapsbelasting (bladzijde 53).

Overige bedrijfsvoering € 343.400 **V**
De overige kosten voor bedrijfsvoering hebben betrekking op abonnementen, contributies, vakliteratuur, accountantskosten, advieskosten, algemene kosten, algemene opbrengsten, onderhoud, bedrijfshulpverlening, ondernemingsraad, portokosten, verzekeringskosten, kantoorbenodigdheden, schoonmaak en sommige kapitaallasten.

Onder dit onderdeel valt een groot aantal posten en er zijn dus vele (kleine) plussen en minnen.
De volgende posten vallen op:

- Bij het budget voor de Implementatie van de Omgevingswet blijft € 268.400 over.
Zie de toelichting bij het overzicht van de jaaroverschrijdende projecten op bladzijde 46.
- In 2023 is - via het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de arbeidsmarktregio Rijnmond - € 156.600 ontvangen in het kader van een subsidie van het Europees Sociaal fonds voor het project "Re-integratie en arbeidsinpassing Rijnmond".
- Bij het onderdeel Financiering is per saldo sprake van een voordeel van € 136.900 bij de rente. Dat komt omdat vanaf het derde kwartaal 2022 rente wordt ontvangen over het zogeheten Schatkistbankieren waarbij decentrale overheden verplicht zijn dagelijks het positieve saldo van de liquide middelen te stallen bij de het Rijk.
- Er is een voorziening afvloeiing personeelsbestand voor de verwerking van de financiële gevolgen van gemaakte afspraken met medewerkers over begeleide uitdiensttreding. Aan deze voorziening is in 2023 € 149.100 toegevoegd om aan toekomstige nieuwe verplichtingen te kunnen voldoen. Er is voor € 118.700 over de voorziening beschikt voor de uitgaven die ten laste van 2023 zijn gekomen. En er is € 83.000 vrijgevallen na het vinden van een nieuwe betrekking door de medewerkers en omdat op basis van nieuwe informatie sommige verplichtingen te hoog waren ingeschat en konden worden verlaagd.

Bijdragen deelnemende gemeenten € 0
Gedurende het jaar wordt naar de gemeenten toe gefactureerd wat hier in de BAR-begroting voor begroot is. Na afloop van het boekjaar wordt het rekeningsaldo met de gemeenten afgerekend in het betreffende dienstjaar.

Bijdragen deelnemende gemeenten / verdeelsleutel

De percentages van de gemeentelijke bijdragen aan de GR BAR voor het standaardwerk waren in eerste instantie gebaseerd op de bij de oprichting van onze GR BAR door de gemeenten ingebrachte budgetten per 1 januari 2014. Deze percentages worden jaarlijks per 1 januari geactualiseerd op basis van de stand van de begroting op dat moment. De percentages voor 2023 staan in onderstaande tabel.

	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
Bijdrage per gemeente	39,01%	20,29%	40,70%	100,00%

Gewijzigde bijdragen op basis van de tussenrapportages

In 2023 zijn twee tussentijdse rapportages opgesteld. In deze rapportages zijn voorstellen gedaan voor het ophogen en verlagen van enkele organisatiebudgetten. De begroting na wijziging bedraagt € 97.881.800.

Ontwikkeling van gemeentelijke bijdrage	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
Oorspronkelijke begroting 2023	30.029.500	15.704.400	31.322.200	77.056.100
Mutaties op basis van 2 tussenrapportages	9.297.500	3.294.500	8.233.700	20.825.700
Begroting na wijziging	39.327.000	18.998.900	39.555.900	97.881.800

Als bijlage is een uitgebreidere versie van dit overzicht opgenomen waarin de mutaties van de tussenrapportages zijn uitgeschreven. Zie bladzijde 74.

3.5 Staat van incidentele baten en lasten

Structurele lasten dienen gedekt te zijn door structurele baten.

Om vast te kunnen stellen dat er sprake is van een structureel evenwicht is inzicht nodig in welke baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. Daarom is voorgeschreven dat in de begroting en de rekening een overzicht van de incidentele baten en lasten wordt opgenomen.

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft geen scherpe definitie van wat incidenteel en structureel is.

In de Notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV staat dat bij het beoordelen of baten en lasten incidenteel of structureel zijn, gekeken moet worden naar de *aard van de begrotingspost*, ofwel naar de soort of de eigenschap van de post.

- in de Notitie staat dat *structurele* baten en lasten periodiek zijn opgenomen in de jaarlijkse begroting, voor onbepaalde tijd en dat er (nog) geen einddatum bekend is.
- bij *incidentele* baten en lasten gaat het om eenmalige zaken, (meerjarige) projecten en subsidies die een tijdelijk karakter, c.q. een eindig doel hebben.

In de Toelichting op het BBV wordt incidenteel omschreven als: baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar of minder voordoen. Dit kan als hulpmiddel worden gebruikt. Maar het hierboven geschetste criterium van soort of eigenschap van een begrotingspost gaat boven dit hulpmiddel.

In het onderstaande overzicht zijn de incidentele baten en lasten 2023 groter dan € 50.000 opgenomen.

	Werkelijke lasten 2023	Werkelijke baten 2023
1. Dienstverlening - Uitvoering Programma Dienstverlening	161.400	
2. Ontvlechting BAR-organisatie	2.013.900	
3. Bureau Bestuursondersteuning Barendrecht - communicatieadviseur	57.000	
4. Team Omgevingsvergunningen - inhuur voor vergunningsaanvragen	265.000	
5. Team WABO-toezicht en Juridische handhaving - inhuur vergunningverlening, toezicht en handhaving	135.000	
6. Cluster Maatschappij 1 - vervanging medewerker werkzaam als projectleider voor het project DPF Werkt! (Dutch Fresh Port)	46.700	
7. Bureau Bestuursondersteuning Ridderkerk - langdurig zieke medewerker	81.300	
8. Middelen Doeluitkering Vrouwenopvang	168.500	
9. Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen	127.700	
10. Ureninzet Oekraïne		
a. Urenbesteding ten behoeve van Oekraïne	138.400	
b. Rijksvergoeding voor urenbesteding Oekraïne		138.400
11. Rijkssubsidie CDOKE-regeling (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid)		863.500
12. Subsidie Europees Sociaal fonds project "Re-integratie en arbeidsinpassing Rijnmond"		156.600
Totaal incidentele baten en lasten jaarrekening 2023 GR BAR	3.194.900	1.158.500

Toelichting bij de incidentele baten en lasten

1. Dienstverlening - Uitvoering Programma Dienstverlening

Het Programma Dienstverlening is van start gegaan en de drie colleges hebben ingestemd met het benodigde extra budget in 2022 en 2023 voor de GR BAR. Met dit programma wordt de dienstverlening via twee lijnen naar een hoger niveau getild: 'Online als voorkeurskanaal' en 'Mens centraal - samen voor de inwoner'.

2. Ontvlechting BAR-organisatie

Dit betreft de kosten van de ontvlechting van de BAR-organisatie waarvan Barendrecht en Ridderkerk hebben afgesproken dat zij die voor hun rekening nemen.

3. Bureau Bestuursondersteuning Barendrecht - communicatieadviseur

Barendrecht heeft in 2023 extra geïnvesteerd in de kwaliteit van de sociale media wat tijdelijk om extra capaciteit heeft gevraagd.

4. Team Omgevingsvergunningen - inhuur voor vergunningsaanvragen

Dit betreft een extra inhuurbudget omdat door langdurig ziekteverzuim en niet in te vullen vacatures er knelpunten ontstonden bij het behandelen van vergunningsaanvragen.

5. Team WABO-toezicht en Juridische handhaving - inhuur vergunningverlening, toezicht en handhaving

Vanwege langdurig ziekteverzuim is extra ingehuurd om de constructieve advisering bij vergunningverlening, toezicht en handhaving op peil te kunnen houden.

6. Cluster Maatschappij 1 - vervanging medewerker werkzaam als projectleider voor het project DPF Werkt! (Dutch Fresh Port)

Dit betreft de vervanging van een vaste medewerker die tijdelijk volledig is ingezet als projectleider voor het project "DPF Werkt!".

(De Dutch Fresh Port (DFP) is een samenwerking tussen Rotterdam, de Provincie Zuid-Holland, Barendrecht en Ridderkerk.)

7. Bureau Bestuursondersteuning Ridderkerk - langdurig zieke medewerker

Dit betreft de financiële afwikkeling van het uit dienst gaan van een langdurig zieke medewerker.

8. Middelen Doeluitkering Vrouwenopvang van gemeenten naar GR BAR

Dit jaar ontvangen de drie gemeenten middelen uit de Doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO-middelen). Omdat deze regeling wordt uitgevoerd door onze GR BAR worden deze middelen overgeheveld vanuit de gemeentebegrotingen naar de GR BAR.

9. Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen

Door de val van het kabinet zijn op 22 november 2023 vervroegde Tweede Kamerverkiezingen gehouden wat extra kosten gaf die niet door het Rijk zijn vergoed.

10. Ureninzet Oekraïne

a. In 2023 is er in onze GR BAR tot een bedrag van € 138.400 aan uren besteed ten behoeve van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

b. Hiervoor is een vergoeding van het Rijk ontvangen.

11. Rijkssubsidie CDOKE-regeling (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid)

Er is een Rijkssubsidie van € 863.500 ontvangen op grond van de zogeheten CDOKE-regeling. Deze uitkering is bedoeld om de interne organisatie van gemeenten te versterken voor het uitvoeren van klimaat- en energietaken.

12. Subsidie Europees Sociaal fonds voor het project "Re-integratie en arbeidsinpassing Rijnmond"

Via het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de arbeidsmarktregio Rijnmond is een subsidie ontvangen van het Europees Sociaal Fonds voor het project "Re-integratie en arbeidsinpassing Rijnmond".

Tegenover de bovengenoemde incidentele lasten en baten staan ook (incidentele) bijdragen van de gemeenten. De exploitatie van de GR BAR wordt altijd sluitend gemaakt met de gemeentelijke bijdragen.

3.6 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In 2023 zijn er geen reserves aanwezig.

3.7 Heffing vennootschapsbelasting

	begroting 2023	werkelijk	verschil
Vennootschapsbelasting	-3.500	900	4.400
Totaal	-3.500	900	4.400

De aanslagen vennootschapsbelasting (Vpb) variëren de laatste paar jaren nauwelijks voor onze GR BAR. De Vpb is aan de orde bij de belastbare winsten bij detachering van medewerkers aan derde

partijen.

De verwachte Vpb-last voor het jaar 2023 bedraagt € 1.100. Dit is verwerkt in deze jaarrekening. Tezamen met een voordeel van € 2.000 tussen de geschatte en de definitieve Vpb-aangifte 2022 komen de werkelijke lasten dit jaar uit op +/- € 900 (voordelig). Het voordeel op de Vpb-aangifte 2022 had te maken met een afwijking bij de belastbare winst bij de detacheringen.

Per saldo resteert er een voordeel van € 4.400 op deze post.

3.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), kortweg: Wet normering topinkomens, is in 2013 in werking getreden. Het doel van de WNT is het tegengaan van excessieve beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld.

Topfunctionarissen binnen onze GR BAR

De WNT heeft het begrip 'topfunctionaris' gedefinieerd voor de (semi)publieke sector. Op basis van de WNT is bepaald dat voor onze GR BAR de leden van het dagelijks bestuur (DB) en algemeen bestuur (AB) onder het begrip topfunctionaris vallen. Hieronder vallen ook degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

WNT-beloningsnorm en topfunctionarissen 2023

Op grond van de WNT mag vanaf 2016 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi)publieke sector maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat komt in 2023 neer op € 223.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.

Binnen onze GR BAR is geconstateerd dat er geen overschrijding van deze norm heeft plaatsgevonden.

De leden van het DB en AB in 2023 waren:

Leden	Functie	Functie	Periode	Beloning
G. Veldhuijzen (Voorzitter)	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Van 1-1-2023 tot 15-6-2023	onbezoldigd
C.A. Oosterwijk	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Van 12-5-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
J.G.H. de Witte (waarnemend voorzitter)	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
A. Attema (voorzitter)	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Van 1-1-2023 tot 14-5-2023	onbezoldigd
R.E. Schneider (voorzitter)	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Van 13-6-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
J.M.M. Stolk	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
M. Bianchi	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
H. van Os	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
M.P.C. van Ginkel-van Maren		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd

Leden	Functie	Functie	Periode	Beloning
P.W.J. Meij		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
L.P. van der Linden		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
D. Vermaat		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
M.S. de Hoop		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
R. Polder		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
C.A. van der Duijn - Schouten		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
E.M. Piena		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd
F. Stip		Bestuurder AB	Van 1-1-2023 t/m 31-12-2023	onbezoldigd

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen (leden AB en DB) zijn er geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het drempelbedrag hebben ontvangen.

3.9 Begrotingsrechtmatigheid

In dit onderdeel wordt stilgestaan bij het begrotingscriterium waarmee wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd.

Het begrotingscriterium ziet primair op:

1. een overschrijding van de lasten (exploitatie),
2. een overschrijding van de investeringen en
3. een onderschrijding van de baten.

In principe wordt iedere afwijking aangemerkt als onrechtmatig, want er is afgeweken van de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting.

In het Addendum financiële regeling BAR-organisatie 2014 is vervolgens bepaald dat afwijkingen als acceptabel worden aangemerkt in de volgende situaties:

- a. er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren,
- b. er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling,
- c. de overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

1. Overschrijding lasten

Gezien het Overzicht van baten en lasten 2023 op bladzijde 45 is er aan de lastenkant per saldo sprake van een overschrijding van € 595.200. Op dit niveau autoriseert het AB de lasten. Strikt genomen is deze overschrijding onrechtmatig.

Die overschrijding zit bij de volgende kostencategorieën:

- *Overige personeelslasten € 519.100.*
- *Huisvestingskosten € 581.400.*

- *ICT: € 63.800.*
- *Wagenpark € 136.400*
- *Overige bedrijfsvoering € 435.500*

In de financiële verschillenanalyse die is opgenomen vanaf bladzijde 47 zijn deze overschrijdingen toegelicht.

- *Overige personeelslasten*
 - * Een overschrijding van € 211.200 bij het budget voor Werving en Selectie doordat meer is uitgegeven dan andere jaren.
 - * Een overschrijding van € 201.600 bij het budget Directie - overige personeelskosten nadat met goedkeuring van het bestuur het initiatief werd genomen in 2023 vanwege de ontvlechting extra zorg te besteden aan de medewerkers.
 - * Een overschrijding van € 79.300 bij het contract met Zakenwijzer (Arbodienst)
- *Huisvestingskosten*

Door middel van een extra afschrijving is de boekwaarde van het verbouwkrediet van de Londen ad € 582.100 afgeboekt naar € 0. Als gevolg van de ontvlechting van de BAR-organisatie per 1 januari 2024 zullen deze investeringen worden overgedragen aan de gemeente Barendrecht. Op basis van gemaakte afspraken tussen de deelnemers en conceptbesluitvorming is de directe opbrengstwaarde ingeschat op nihil. De afboeking is conform de Notitie Materiële vaste activa omdat er geen sprake meer is van een bestuurlijke intentie om het actief duurzaam te exploiteren.
- *ICT*

Hier is een nadeel te zien van € 63.800. Kijkend naar het totaalbudget van € 3.563.100 zijn er diverse kleine plussen en minnen te zien maar bijzondere of grote afwijkingen zijn er niet te melden.
- *Wagenpark*

Een nadeel doordat de brandstofprijzen de afgelopen jaren flink zijn gestegen en in 2022 een bezuiniging werd doorgevoerd.
- *Overige bedrijfsvoering*

Deze overschrijding aan de lastenkant van € 435.500 is niet toegelicht in de financiële analyse omdat daar geanalyseerd is op het saldo van de lasten en baten. En per saldo resteert er een plus bij dit onderdeel Overige bedrijfsvoering.

Maar hier kan bij gezegd worden dat deze overschrijding aan de lastenkant deels is veroorzaakt door hier verantwoorde uitgaven voor het Ontvlechtingsbudget van de BAR-organisatie. Het bijbehorende budget echter is begroot bij het onderdeel Salarissen. Onderaan de streep is er bij dit budget geen overschrijding.

De andere oorzaak van de overschrijding is een toevoeging aan de voorziening afvloeiing personeelsbestand.

2. Overschrijding investeringen / kredieten

De toets op de begrotingsrechtmatigheid van de kredieten houdt in dat een overschrijding van kredieten moet worden gerapporteerd indien de afwijking groter is dan € 25.000.

In de bijlage Staat van kredieten 2023 zijn alle beschikbaar gestelde kredieten opgenomen.

Bij het krediet Diverse hardware is sprake van een overschrijding van € 60.300. Deze overschrijding is veroorzaakt door het duurder uitvallen van de nieuwe firewall en doordat bij de aanschaf van nieuwe laptops en telefoons is geanticipeerd op een groei van de organisatie door de ontvlechting met 80 medewerkers.

3. Onderschrijding baten

Gezien het Overzicht van baten en lasten is er geen sprake van een onderschrijding van de baten.

Bij de afwijkingen genoemd onder 1 en 2 kan worden geconcludeerd dat ze passen binnen het bestaande beleid van de GR BAR. Dit maakt dat ze als acceptabel kunnen worden aangemerkt. Als het algemeen bestuur de rekening vaststelt worden deze extra bestedingen alsnog geautoriseerd.

3.10 Rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur

Inleiding

De nieuwe opzet van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur (DB) is met ingang van het boekjaar 2023 ingevoerd. De betreffende wet- en regelgeving is vastgesteld. Doordat deze nieuwe rechtmatigheidsverantwoording al werd opgenomen in de jaarrekeningen 2021 en 2022 is hier, bij wijze van proef, al ervaring mee opgedaan.

De verantwoording door het DB gaat op basis van een wettelijk voorgeschreven model die hierna is opgenomen. Van deze standaardtekst mag niet worden afgeweken. In de paragraaf Bedrijfsvoering is een bestuurlijke toelichting opgenomen bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Rechtmatigheidsverantwoording dagelijks bestuur GR BAR

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet.

Dit betreft:

1. het begrotingscriterium,
2. het voorwaardencriterium en
3. het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur van de GR BAR toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 7 maart 2023 vastgestelde normenkader 2023 van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 992.900. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens.

Bijlage Taakvelden

Dit is een verplichte bijlage bij de begroting en de rekening.

De begroting is daarvoor gesplitst in directe kosten die naar deze Bijlage Taakvelden gaan en in kosten van overhead die naar het hierna volgende Overzicht Overhead gaan. Taakvelden zijn 53 (in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) voorgeschreven zorggebieden die betrekking hebben op taken en daaraan gerelateerde activiteiten. De directe kosten zijn naar de taakvelden verdeeld aan de hand van de staat van personeelslasten en een opgave van de managers en teamleiders over de werkzaamheden die de medewerkers verrichten. De cijfers zijn indicatief. De verdeling is bewust eenvoudig gehouden.

Totalen per taakveld jaarrekening 2023	BAR-organisatie		Gemeenten		
	Lasten	Baten	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk
0.1: Bestuur	233.100	-	90.900	47.300	94.900
0.2: Burgerzaken	2.827.100	-	1.102.800	573.700	1.150.600
0.3: Overige gebouwen en gronden	325.400	500	126.700	66.000	132.200
0.4: Overhead	51.433.600	1.385.100	19.523.900	10.154.800	20.369.800
0.5: Treasury	348.700	196.100	59.500	31.000	62.100
0.61: OZB Woningen	258.900	9.000	17.800	8.900	223.200
0.62: OZB Niet-Woningen	96.500	3.000	-	-	93.500
0.63: Parkeerbelasting	7.200	-	2.800	1.500	2.900
0.64: Belastingen overig	178.600	6.000	67.300	35.100	70.200
0.8: Overige baten en lasten	11.100	-	4.300	2.300	4.500
0.9: Vennootschapsbelasting	-800	-	-300	-200	-300
1.1: Crisisbeheersing en brandweer	72.000	-	28.100	14.600	29.300
1.2: Openbare orde en veiligheid	3.423.500	500	1.335.300	694.600	1.393.100
2.1: Verkeer en vervoer	4.686.600	275.900	1.720.600	895.000	1.795.100
2.2: Parkeren	154.500	2.000	59.500	31.000	62.000
2.3: Recreatieve havens	13.600	-	5.300	2.800	5.500
2.4: Economische havens en waterwegen	45.200	-	17.600	9.200	18.400
2.5: Openbaar vervoer	86.900	10.700	29.700	15.500	31.000
3.1: Economische ontwikkeling	298.500	71.000	88.800	46.100	92.600
3.2: Fysieke bedrijfsinfrastructuur	42.400	-	16.600	8.500	17.300
3.3: Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	86.600	12.000	29.100	15.200	30.300
3.4: Economische promotie	16.700	900	6.200	3.100	6.500
4.1: Openbaar basisonderwijs	938.600	13.300	361.000	187.700	376.600
4.2: Onderwijshuisvesting	435.700	-	170.000	88.400	177.300
4.3: Onderwijsbeleid en leerlingzaken	304.500	6.000	116.400	60.600	121.500
5.1: Sportbeleid en activering	111.100	1.700	42.700	22.200	44.500
5.2: Sportaccommodaties	853.000	-	332.800	173.100	347.200
5.3: Cultuur	172.700	3.300	66.100	34.400	68.900
5.4: Musea	95.600	1.700	36.600	19.100	38.200
5.5: Cultureel erfgoed	95.300	24.100	27.800	14.400	29.000
5.6: Media	1.248.100	35.300	473.100	246.100	493.600
5.7: Openbaar groen en recreatie	4.117.100	70.700	1.578.500	821.000	1.646.900
6.1: Samenkracht en burgerparticipatie	134.200	3.300	51.100	26.500	53.300
6.2: Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.673.900	78.100	1.402.700	729.600	1.463.500
6.3: Inkomensregelingen	3.015.600	29.800	1.164.700	605.800	1.215.200
6.4: WSW en beschut werk	721.300	45.200	263.700	137.200	275.200
6.5: Arbeidsparticipatie	1.764.300	82.100	656.200	341.400	684.600
6.6: Maatwerkvoorzieningen WMO	2.565.700	31.100	988.700	514.300	1.031.600
6.71a: Hulp bij het huishouden (WMO)	67.500	700	26.100	13.500	27.200
6.71b: Begeleiding (WMO)	67.500	700	26.100	13.500	27.200
6.71c: Dagbesteding (WMO)	65.900	700	25.400	13.300	26.500
6.71d: Overige maatwerkarrangementen (WMO)	65.900	700	25.400	13.300	26.500
6.72a: Jeugdhulp begeleiding	69.600	700	26.900	13.900	28.100
6.72b: Jeugdhulp behandeling	69.600	700	26.900	13.900	28.100
6.72c: Jeugdhulp dagbesteding	69.600	700	26.900	13.900	28.100
6.72d: Jeugdhulp zonder verblijf overig	69.600	700	26.900	13.900	28.100
6.73a: Pleegzorg	70.600	700	27.300	14.100	28.500
6.73b: Gezinsgericht	70.600	700	27.300	14.100	28.500
6.73c: Jeugdhulp met verblijf overig	70.600	700	27.300	14.100	28.500
6.74a: Jeugdhulp behand GGZ zonder verblijf	70.600	700	27.300	14.100	28.500
6.74b: Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	70.600	700	27.300	14.100	28.500
6.74c: Gesloten plaatsing	70.600	700	27.300	14.100	28.500
6.82a: Jeugdbescherming	8.400	-	3.300	1.700	3.400
6.82b: Jeugdreclassering	8.400	-	3.300	1.700	3.400
7.1: Volksgezondheid	63.700	1.700	24.200	12.500	25.300
7.2: Riolering	1.837.500	11.200	712.500	370.500	743.300
7.3: Afval	1.572.400	320.700	488.300	253.900	509.500
7.4: Milieubeheer	246.700	15.000	90.400	47.000	94.300
7.5: Begraafplaatsen en crematoria	3.339.400	434.500	1.133.200	589.400	1.182.300
8.1: Ruimte en leefomgeving	2.908.400	17.900	1.127.500	586.600	1.176.400
8.2: Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	654.100	1.300	254.700	132.400	265.700
8.3: Wonen en bouwen	2.785.600	41.000	1.070.700	556.800	1.117.100
Totaal	99.286.000	3.251.500	37.347.100	19.424.100	39.263.300

Overzicht Overhead

Dit is een verplichte bijlage bij de begroting en de rekening.

De begroting is daarvoor gesplitst in directe kosten die naar de Bijlage Taakvelden gaan (zie de bijlage hiervoor) en in kosten van overhead die naar dit Overzicht Overhead gaan.

Overhead is gedefinieerd als: de kosten die verband houden met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Dit betreft de hiërarchisch leidinggevenden, financiën, control, HRM, inkoop, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, ICT, facilitaire zaken, huisvesting, DIV en managementondersteuning.

De cijfers zijn indicatief. De verdeling is bewust eenvoudig gehouden.

Overhead	Lasten	Baten
Salariskosten, opleidingen en overige personeelslasten	41.055.400	1.238.800
Gemeentewerf Barendrecht, Londen 15	582.100	-
Personele behoeftes	2.516.500	26.300
ICT behoeftes	5.016.300	108.000
Implementatie omgevingswet	61.300	-
kantoorbehoeftes	2.202.000	12.000
Totaal overhead	51.433.600	1.385.100

C. Overige gegevens

Staat van kredieten 2023

Nr. toelichting	Investerings	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2023	Doorgescho-ven vanuit 2022	Investerings begin 2023	Mutaties 2023	Geraamde uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven 2023	Doorschui-ven naar 2024	Afslui-ten J/N
1	Materieel Begraafplaats	150.100	50.000	100.100	150.100	0	150.100	106.000	44.100		J
	Totaal uitvoering	150.100	50.000	100.100	150.100	0	150.100	106.000	44.100	0	
2	Diverse software	606.200	500.000	106.200	606.200	0	606.200	510.900	95.300	95.300	N
3	Diverse hardware	884.700	490.000	394.700	884.700	0	884.700	945.000	-60.300		J
	Totaal Informatie en Automatisering	1.490.900	990.000	500.900	1.490.900	0	1.490.900	1.455.900	35.000	95.300	
4	Audio visuele middelen	95.000	30.000	65.000	95.000	0	95.000	69.900	25.100	25.100	N
5	Doorontw. kantoorinrichting (gezonde omg.)	200.000	200.000	0	200.000	0	200.000	158.900	41.100	41.100	N
5	Inrichting bedrijfrestaurants en HUB's	75.000	75.000	0	75.000	0	75.000	7.900	67.100	67.100	N
	Totaal Facilitair	370.000	305.000	65.000	370.000	0	370.000	236.700	133.300	133.300	
	Totaal	2.011.000	1.345.000	666.000	2.011.000	0	2.011.000	1.798.600	212.400	228.600	

Toelichting investeringschema 2023

Per 31 december is er € 2.011.000 aan investeringen geraamd en is er € 1.798.600 uitgegeven. Daarmee is 89% van de begrote investeringen uitgegeven.

Van de oorspronkelijk in 2023 beschikbare kredieten schuift € 228.600 door naar 2024.

Hieronder volgt een toelichting bij de investeringen.

1. Materieel begraafplaats

In verband met de ontvlechting van de BAR-organisatie per 1 januari 2024 gaat het restant van dit krediet niet over naar 2024. De drie gemeenten worden per die datum verantwoordelijk voor de aanschaf van materialen voor de begraafplaatsen. Eventuele extra kosten voor de gemeenten in 2024 door het vrijvallen van dit krediet zullen zo nodig in de Tussenrapportages van de gemeenten worden geraamd.

2. Diverse software

Hier is een overschot van € 95.300.

De ontvlechting van de BAR-organisatie heeft in 2023 veel aandacht, tijd en capaciteit gevraagd van de organisatie. Zowel van ICT als van de overige clusters. Daardoor zijn sommige projecten niet doorgegaan dan wel uitgesteld.

Daarnaast zijn uitgaven die direct verband hielden met de ontvlechting apart verantwoord op een budget speciaal voor de ontvlechting en niet ten laste gekomen van dit investeringsbudget.

3. Diverse hardware

De overschrijding van € 60.300 op dit krediet heeft twee oorzaken:

1. De aanschaf van de nieuwe firewall - waarvoor een uit 2022 doorgeschoven budget van € 200.000 beschikbaar was - is € 20.000 duurder uitgevallen.
2. Bij de aanschaf van nieuwe laptops en telefoons is geanticipeerd op de groei van de organisatie door de ontvlechting. Naast de aanschaf voor noodzakelijke reguliere vervanging zijn er daarom extra laptops en telefoons aangeschaft. De groei door de ontvlechting van ongeveer 80 medewerkers heeft geleid tot extra uitgaven van € 40.000.

4. Audio visuele middelen

Van dit krediet ad € 95.000 schuift € 25.100 door naar 2024.

Het restantkrediet is nodig om in 2024 afgeschreven apparatuur te vervangen en door te ontwikkelen in hybride apparatuur. Door de onzekerheid die de ontvlechting met zich meebracht is dit in 2023 vooruit geschoven. Aanbesteding vindt nu plaats in 2024.

5. Doorontwikkeling kantoorinrichting - € 41.100 schuift door naar 2024

Inrichting bedrijfrestaurants en HUB's - € 67.100 schuift door naar 2024

Het doorschuiven van de overgebleven bedragen bij deze kredieten is nodig om de huisvestingsaanvragen van de nieuwe organisaties in 2024 uit te kunnen voeren. Vanwege de ontvlechting is ervoor gekozen dit budget in 2024 uit te geven.

Bijlage Verrekenen van standaard en maatwerk - rapportage 2023

Verrekenen in de GR BAR

In de 'Notitie Verrekenen in de BAR-samenwerking' staan afspraken over de wijze van uren- en loonkostenverrekening tussen de drie gemeenten. Deze afspraken gaan hoofdzakelijk over:

- de toerekening en verdeling van de financiële consequenties wanneer meer/aanvullende diensten van onze GR BAR worden gevraagd en
- de onderlinge urenverrekening, uitgaande van wat initieel per gemeente is ingebracht.

Standaard en maatwerk

In de urenbesteding/-toerekening wordt onderscheid gemaakt tussen standaardwerk en maatwerk. Het standaardwerk wordt volgens een jaarlijks bepaalde verdeelsleutel naar rato van ingebracht budget verrekend en het maatwerk wordt aan de betreffende gemeenten in rekening gebracht. Daarbij worden de werkelijk bestede uren en bijbehorende loonkosten afgezet tegen wat was ingebracht voor dit maatwerk.

Urenverdeling 2023 januari t/m december

A. Te besteden uren

Te besteden uren:	standaard	maatwerk			TOTAAL
	BAR	BD	AW	RK	
A00 Directie	2.900	-	-	-	2.900
A01 BBO Barendrecht	-	13.611	-	-	13.611
A02 Regieteam Albrandsw.	-	-	26.188	-	26.188
A03 BBO Ridderkerk	-	-	-	27.299	27.299
A04 Strategie	5.381	1.664	-	2.900	9.944
A05 Concern Control	11.518	-	-	-	11.518
A06 Financiën	39.243	4.962	2.956	4.785	51.947
CL01 Vastgoed	26.358	16.443	1.450	6.297	50.548
CL02 Ontw. Ifo en regio	27.412	13.573	5.389	8.792	55.165
CL03 Ruimtelijke ontwik.	56.299	12.547	4.189	4.733	77.768
CL04 Veilig	37.430	6.492	3.335	9.210	56.467
CL05 Uitvoering	95.453	12.242	9.436	13.677	130.808
CL06 Voorbereiding & beh.	71.132	10.467	2.492	7.719	91.811
CL07 Dienstverlening	59.953	416	379	655	61.403
CL08 Ontw. Mens & Org.	43.946	1.289	-	-	45.235
CL08 Communicatie	8.942	2.441	-	-	11.383
CL09 Facilitair	40.076	-	-	-	40.076
CL10 Jur. Zkn en Inkoop	32.509	-	-	-	32.509
CL11 Inform. & Automatis.	89.102	1.547	1.209	2.157	94.016
CL12 Maatschappij 1	25.580	17.244	14.710	40.184	97.717
CL13 Maatschappij 2	29.643	42.452	10.744	24.218	107.057
CL14 Maatschappij 3	20.452	20.540	19.599	24.882	85.472
CL15 Maatschappij 0	-	-	-	-	-
TOTAAL	723.328	177.930	102.075	177.509	1.180.842
<i>in %</i>	61,3%	15,1%	8,6%	15,0%	100%

In de te besteden uren is uitgegaan van 1.450 productieve uren op jaarbasis per fte. Dat is exclusief bijvoorbeeld vakantie-uren en een aanname voor ziekte-uren (op basis van het BAR-verzuimpercentage).

Wanneer het maatwerk uitgevoerd wordt voor één gemeente (zoals bijvoorbeeld bij het Regieteam

Albrandswaard en de Bureaus Bestuursondersteuning van de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk), worden de uren automatisch toegerekend aan de betreffende gemeente en wordt er geen tijd geschreven.

B. Geschreven uren

Cluster:	Geschreven uren:	maatwerk			TOTAAL
	standaard	BD	AW	RK	
A00 Directie	2.900	-	-	-	2.900
A01 BBO Barendrecht	-	13.611	-	-	13.611
A02 Regieteam Albrandsw.	-	-	26.188	-	26.188
A03 BBO Ridderkerk	-	-	-	27.299	27.299
A04 Strategie	5.582	1.462	-	2.900	9.944
A05 Concern Control	11.518	-	-	-	11.518
A06 Financiën	39.243	4.195	3.244	5.506	52.189
CL01 Vastgoed	27.244	14.913	1.460	7.068	50.685
CL02 Ontw. lfo en regio	25.779	12.590	4.796	13.347	56.513
CL03 Ruimtelijke ontwikk.	46.796	14.524	7.622	10.577	79.520
CL04 Veilig	37.430	6.492	3.335	9.210	56.467
CL05 Uitvoering	95.453	12.242	9.436	13.677	130.808
CL06 Voorbereiding & beh.	64.752	12.293	4.659	11.364	93.068
CL07 Dienstverlening	59.953	416	379	655	61.403
CL08 Ontw. Mens & Org.	43.946	1.289	-	-	45.235
CL08 Communicatie	-	3.730	2.739	4.914	11.383
CL09 Facilitair	40.076	-	-	-	40.076
CL10 Jur. Zkn en Inkoop	32.509	-	-	-	32.509
CL11 Inform. & Automatis.	89.102	1.547	1.209	2.157	94.016
CL12 Maatschappij 1	25.580	17.244	14.710	40.184	97.717
CL13 Maatschappij 2	29.643	42.452	10.744	24.218	107.057
CL14 Maatschappij 3	20.452	20.540	19.599	24.882	85.472
CL15 Maatschappij 0	-	-	-	-	-
TOTAAL	697.957	179.541	110.119	197.959	1.185.577
<i>in %</i>	58,9%	15,1%	9,3%	16,7%	100%

Uren schrijven

Om te bepalen in welke mate er voor de afzonderlijke gemeenten is gewerkt, is met ingang van 2014 het uren schrijven ingevoerd. Voor zes clusters is bepaald dat medewerkers hun bestede uren bijhouden in het tijdschrijfsysteem. Hun maatwerk kan variëren door specifieke werkzaamheden. Zo wordt in beeld gebracht of iemand uren heeft gemaakt voor een enkele gemeente of voor de GR BAR gezamenlijk. Deze verdeling wordt vervolgens gebruikt bij de jaarlijkse afrekening tussen de gemeenten.

Er zijn zes clusters, met in totaal 279 personen, waarbinnen door 64 medewerkers tijd wordt geschreven:

- A04 Strategie (1 van 10),
- A06 Financiën (1 van 42),
- CL01 Vastgoed (2 van 39),
- CL02 Ontwikkeling leefomgeving en regio (17 van 50),
- CL03 Ruimtelijke ontwikkeling (25 van 66),
- CL06 Voorbereiding & beheer (18 van 72).

Negen communicatiespecialisten die onder cluster 08 vallen, zijn exclusief toegewezen aan de Bureaus Bestuursondersteuning Barendrecht en Ridderkerk en het Regieteam. Zij hoeven geen tijd te schrijven, maar hun uren, deels ingebracht door de GR BAR, zijn nu in zijn geheel toegeschreven aan het cluster/team waarvoor zij werken.

Alle overige maatwerkuren worden verdeeld conform gemaakte afspraken en gaan uit van de productieve urenname voor de periode van de rapportage. Omdat er geen overuren uitbetaald of verrekend worden, vindt er een correctie plaats van de werkelijk geschreven uren ten opzichte van de te besteden uren. Uiteindelijk betalen de gemeenten voor de werkelijke loonkosten van de betreffende medewerker, naar rato van verbruik per gemeente.

Afwijkingen

In 2023 zijn er in totaal 4.735 uren meer besteed door de tijdschrijfteams. De belangrijkste verklaring is dat de aanname voor niet-productieve uren op voorhand hoger is ingeschat dan de praktijk heeft uitgewezen. Deze uren leveren dus geen extra kosten op, maar vallen binnen de opgenomen loonkosten. De meeste van deze 'extra' uren zijn besteed aan Ridderkerk.

In de onderstaande tabel is af te lezen wat het verschil is tussen te besteden en geschreven uren. Dus wat is ingebracht er hoeveel uren daarvan ook aan de betalende gemeente zijn besteed.

- Ridderkerk heeft in 2023 20.450 uur meer afgenomen dan waarvoor betaald is. Dat is een afwijking van 11,5% ten opzichte van te besteden uren.
- Albrandswaard heeft 7,9% meer bestede uren.
- Bij Barendrecht is het met een afwijking van 0,9% nagenoeg overeenkomstig de te besteden uren.
- Voor de GR BAR zijn 25.370 uren minder geormerkte uren besteed. Deze vertegenwoordigen een bedrag van € 1.511.895, wat conform het vastgestelde percentage per gemeente wordt verdeeld.

Meer/minder geschreven	standaard	maatwerk				
Cluster:	BAR	BD	AW	RK	TOTAAL	in%
A04 Strategie	201	-201	-	-	-	0,0%
A06 Financiën	-	-767	288	721	242	0,5%
CLO1 Vastgoed	886	-1.530	10	771	137	0,3%
CLO2 Ontw. Ifo en regio	-1.633	-982	-592	4.555	1.348	2,4%
CLO3 Ruimtelijke ontwikk.	-9.503	1.977	3.434	5.844	1.752	2,3%
CLO6 Voorbereiding & beh.	-6.381	1.826	2.166	3.645	1.257	1,4%
CLO8 Communicatie	-8.942	1.289	2.739	4.914	-	0,0%
TOTAAL	-25.370	1.611	8.044	20.450	4.735	1,4%

Verschil uren te besteden en geschreven (meer/minder)	-25.370	1.611	8.044	20.450	4.735
	-3,5%	0,9%	7,9%	11,5%	0,4%
in fte's	-17,50	1,11	5,55	14,10	3,27

Minder bestede BAR-uren kunnen conform de procentuele verdeling worden besteed per gemeente. Wanneer een gemeente minder of meer uren besteedt dan waarvoor is betaald, dan krijgt de betreffende gemeente restitutie, respectievelijk moet er bijbetaald worden. (zie tabel hieronder)

Urenverrekening

Alle uren die minder zijn besteed aan maatwerk voor de drie afzonderlijke gemeenten, zijn toegerekend aan gezamenlijke BAR-taken en -projecten. Deze worden conform de gemaakte afspraken doorbelast op basis van het voor de GR BAR ingebracht budget: de jaarlijks vast te stellen procentuele verdeelsleutel voor het standaardwerk.

Verrekening in euro's	standaard	maatwerk		
	BAR	BD	AW	RK
A04 Strategie	€ 15.364	€ -15.364	€ -	€ -
A06 Financiën	€ -	€ -61.145	€ 17.453	€ 43.692
CL01 Vastgoed	€ 72.253	€ -128.245	€ 648	€ 55.344
CL02 Ontw. Ifo en regio	€ -87.011	€ -97.350	€ -67.528	€ 251.889
CL03 Ruimtelijke ontwikk.	€ -580.356	€ 38.635	€ 205.781	€ 335.940
CL06 Voorbereiding & beh.	€ -358.906	€ 83.821	€ 110.199	€ 164.886
CL08 Communicatie	€ -573.238	€ 72.104	€ 164.440	€ 336.694
TOTAAL	€ -1.511.895	€ -107.543	€ 430.992	€ 1.188.446
Verdeling 'standaard' over 3 gemeenten	€ -1.511.895	39,01%	20,29%	40,70%
		€ -589.790	€ -306.763	€ -615.341
Verrekening uren in euro's		€ -697.334	€ 124.229	€ 573.104

Dit betekent dat de € -1.511.895 (voor -25.370 uur) verdeeld wordt over Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Barendrecht betaalt hiervan € 589.790, Albrandswaard € 306.763 en Ridderkerk € 615.341. Onderaan de streep staat vervolgens wat het saldo van de twee doorbelastingen (maatwerk en standaard) is. Albrandswaard en Ridderkerk betalen € 697.334 aan Barendrecht.

Dit is exclusief de maatwerkverrekening voor het werk van Cluster Maatschappij. Die volgt hieronder.

C. Verrekening op basis van aantallen cliënten en indicaties (binnen Cluster Maatschappij)

Voor de teams in het cluster Maatschappij ('maatwerk #') is afgesproken dat verrekening niet op basis van uren schrijven plaats vindt, maar op basis van de ontwikkeling van het aantal cliënten en indicaties.

Hieronder volgt de ontwikkeling van de aantallen cliënten en indicaties over de afgelopen vier jaren, met het pre-BAR-jaar 2013 als uitgangspunt:

	Jaar	B	A	R	Totaal
Participatie (cliënten)	2013 ¹	395	319	608	1.322
	2017	545	410	875	1.830
	2018	546	384	856	1.786
	2019	692	550	1.057	2.299
	2020	518	439	916	1.873
	2021	504	445	916	1.865
	2022	515	388	907	1.810
	2023	580	396	910	1.886
WMO (indicaties)	2013 ¹	3.440	1.775	5.413	10.628
	2017	3.733	1.862	5.019	10.614
	2018	4.255	2.075	5.900	12.230
	2019	6.406	3.222	9.031	18.659
	2020	4.965	2.519	6.682	14.166
	2021	4.001	2.017	5.400	11.418
	2022	5.078	2.485	6.673	14.236
	2023	6.543	3.257	8.547	18.347
TOTAAL	2013 ¹	3.835	2.094	6.021	11.950
	<i>in %</i>	32,1%	17,5%	50,4%	100%
	2019	7.098	3.772	10.088	20.958
	<i>in %</i>	33,9%	18,0%	48,1%	100%
	2020	5.483	2.958	7.598	16.039
	<i>in %</i>	34,2%	18,4%	47,4%	100%
	2021	4.505	2.462	6.316	13.283
	<i>in %</i>	33,9%	18,5%	47,5%	100%
	2022	5.593	2.873	7.580	16.046
	<i>in %</i>	34,9%	17,9%	47,2%	100%
	2023	7.123	3.653	9.457	20.233
	<i>in %</i>	35,2%	18,1%	46,7%	100%
Verrekenpercentage	<i>%-punten</i>	3,1%	0,5%	-3,6%	
	BAR	B	A	R	Totaal
Loonkosten van 'maatwerk #'-medewerkers ²	€ -	€ 3.850.640	€ 2.164.688	€ 4.548.969	€ 10.564.297
Verrekening³	€ -	€ 328.847	€ 56.165	€ -385.012	€ -
Loonkosten werkelijk		€ 4.179.487	€ 2.220.853	€ 4.163.957	€ 10.564.297

Toelichting:

1. Jaar 2013 = situatie pre-BAR
2. Maatwerk # = Cluster Maatschappij
3. Totaal 'verrekening' moet € 0 zijn

NB. Er wordt van uitgegaan dat de urenbesteding per Participatie-cliënt en per Wmo-indicatie gelijk is, dan wel gelijk opgaat.

De aantallen participatie-cliënten 2023 laten de volgende toename zien ten opzichte van 2013:

- Barendrecht gestegen met 46,8%: van 395 naar 580
- Albrandswaard gestegen met 24,1%: van 319 naar 396
- Ridderkerk met 49,7%: van 608 naar 910

De aantallen Wmo-indicaties laten een ander beeld zien:

- Barendrecht gestegen met 90,2 %: van 3.440 naar 6.543
- Albrandswaard gestegen met 83,5%: van 1.775 naar 3.257
- Ridderkerk gestegen met 57,9%: van 5.413 naar 8.547

Voor Ridderkerk is er een geringere stijging. Al is Ridderkerk in absolute aantallen nog steeds koploper, zowel bij participatie-cliënten als Wmo-indicaties.

Totale verrekening

Overzicht verrekening voor in jaarrekening					
jaar 2023 totaal					
Verrekening maatwerk en standaard	maatwerk (op basis van uren)	standaard (op basis van ingebracht budget)	Subtotaal: verrekening op basis van uren	Verrekening maatwerk # ¹ (op basis van aantallen)	Totaal verrekening uren en aantallen
Barendrecht 2014	€ -541.100	€ 503.500	€ -37.600	€ 91.900	€ 54.300
Barendrecht 2015	€ -584.000	€ 119.000	€ -465.000	€ 159.000	€ -306.000
Barendrecht 2016	€ -643.000	€ 269.000	€ -374.000	€ 152.000	€ -222.000
Barendrecht 2017	€ -713.000	€ 387.000	€ -326.000	€ 147.000	€ -179.000
Barendrecht 2018	€ -632.000	€ 347.000	€ -285.000	€ 160.000	€ -125.000
Barendrecht 2019	€ -523.000	€ 259.000	€ -264.000	€ 130.000	€ -134.000
Barendrecht 2020	€ -1.028.900	€ 587.900	€ -441.000	€ 137.058	€ -303.942
Barendrecht 2021	€ -622.400	€ 151.000	€ -471.400	€ 139.600	€ -331.800
Barendrecht 2022	€ -703.700	€ -45.700	€ -749.400	€ 264.700	€ -484.700
Barendrecht 2023	€ -107.500	€ -589.800	€ -697.300	€ 328.800	€ -368.500
Albrandswaard 2014	€ -157.900	€ 222.800	€ 64.900	€ 3.000	€ 67.900
Albrandswaard 2015	€ 202.000	€ 53.000	€ 255.000	€ -17.000	€ 238.000
Albrandswaard 2016	€ 105.000	€ 131.000	€ 236.000	€ -	€ 236.000
Albrandswaard 2017	€ -74.000	€ 195.000	€ 121.000	€ 47.000	€ 168.000
Albrandswaard 2018	€ -137.000	€ 181.000	€ 44.000	€ 52.000	€ 96.000
Albrandswaard 2019	€ -7.000	€ 137.000	€ 130.000	€ 35.000	€ 165.000
Albrandswaard 2020	€ -155.700	€ 306.000	€ 150.300	€ 36.655	€ 186.955
Albrandswaard 2021	€ -22.300	€ 78.900	€ 56.600	€ 77.500	€ 134.100
Albrandswaard 2022	€ 221.100	€ -24.000	€ 197.100	€ 36.600	€ 233.700
Albrandswaard 2023	€ 431.000	€ -306.800	€ 124.200	€ 56.200	€ 180.400
Ridderkerk 2014	€ -536.000	€ 509.500	€ -27.300	€ -94.900	€ -122.200
Ridderkerk 2015	€ 90.000	€ 120.000	€ 210.000	€ -142.000	€ 68.000
Ridderkerk 2016	€ -128.000	€ 266.000	€ 138.000	€ -152.000	€ -14.000
Ridderkerk 2017	€ -183.000	€ 388.000	€ 205.000	€ -194.000	€ 11.000
Ridderkerk 2018	€ -115.000	€ 356.000	€ 241.000	€ -212.000	€ 29.000
Ridderkerk 2019	€ -137.000	€ 271.000	€ 134.000	€ -165.000	€ -31.000
Ridderkerk 2020	€ -323.300	€ 614.000	€ 290.700	€ -173.712	€ 116.988
Ridderkerk 2021	€ 256.900	€ 157.900	€ 414.800	€ -217.100	€ 197.700
Ridderkerk 2022	€ 600.100	€ -47.900	€ 552.200	€ -301.200	€ 251.000
Ridderkerk 2023	€ 1.188.400	€ -615.300	€ 573.100	€ -385.000	€ 188.100

¹ maatwerk # = sociaal domein (aantallen Participatie-cliënten en WMO-indicaties)

BRD/CC/O&S/MHO, 2024-01-31

In de eerste kolom met bedragen staan de loonkosten behorende bij de uren die meer of minder zijn besteed aan maatwerk over de gehele periode van BAR-samenwerking. Een min-bedrag wil zeggen minder besteed. Een plus-bedrag is meer besteed. Op basis van de daadwerkelijk gemaakte en geschreven uren is er voor Barendrecht € 107.500 minder aan maatwerk besteed, voor Albrandswaard € 431.000 meer en voor Ridderkerk € 1.188.400 meer.

Per saldo is voor de drie gemeenten een bedrag van € 1.511.895 meer besteed aan maatwerk (zie

tabel bij B. *Verrekening in euro's*).

N.B. In het hoofddocument dat ten grondslag ligt aan deze rapportage/eindafrekening is reeds rekening gehouden met tussentijdse personeelsbudgetaanpassingen die waren opgenomen in de twee Tussenrapportages van 2023.

In de *tweede kolom* staan de standaardkosten, op basis van ingebracht budget. De samenvoeging van de eerste en tweede kolom geeft in de *derde kolom* het subtotaal van de verrekening van bestede uren.

In de *vierde kolom* staat de verrekening van het maatwerk van cluster Maatschappij, gebaseerd op de aantallen cliënten en indicaties. Tenslotte geeft de *vijfde kolom* het resultaat van kolom drie en vier, met de eindbedragen voor de bij te betalen of terug te ontvangen bedragen over 2023.

Samenvattend en conform de afgesproken methode van verrekenen:

- Barendrecht ontvangt in eerste instantie € 368.500 terug.
Rekening houdend met het voorschot op deze afrekening van het maatwerk dat Barendrecht al heeft ontvangen in de 1e Tussenrapportage 2023 komt het uiteindelijke bedrag dat Barendrecht ontvangt op € 368.500 - € 250.000 = € 118.500.
- Albrandswaard betaalt € 180.400 bij.
- Ridderkerk betaalt € 188.100 bij.

Bijlage Overzicht (administratieve) begrotingswijzigingen

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2023	Wijziging	Begroot na wijziging
	Salariskosten					
		Lasten	sal	67.958.000	16.902.700	84.860.700
		Baten	sal	-2.942.700	2.558.400	-384.300
BWN 0	Primitieve begroting	L		67.958.000		
BWN 0	Primitieve begroting	B		-2.942.700		
BWN 2	Opleidingskosten 2022	B			-72.900	
BWN 6	Gevolgen 1e TURAP 2022	L			6.014.100	
BWN 10	Administratieve wijz 505520 2022-2027	L			-100.000	
BWN 11	Wijziging IFA 2022-2027	L			27.000	
BWN 15	Budgetverschuivingen augustus 2022	L			34.500	
BWN 16	BGW stelpost 2023	L			-2.631.300	
BWN 16	BGW stelpost 2023	B			2.631.300	
BWN 20	Gevolgen Tweede TURAP 2022	L			2.474.300	
BWN 35	Herverdeling opleidingsbudgetten 2023	L			-75.800	
BWN 38	Mutaties FMFs januari	L			74.000	
BWN 40	Wijziging VPB	L			-5.000	
BWN 41	Mutaties FMFs maart 2023	L			25.000	
BWN 44	Wijziging FMFs april	L			-10.000	
BWN 45	Eerste TURAP 2023	L			10.188.000	
BWN 46	Wijziging FMFs mei	L			-25.000	
BWN 49	Budget WOO naar 504170	L			-	
BWN 54	Tweede TURAP 2023	L			912.900	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2022	Wijziging	Begroot na wijziging
	Opleidingen					
		Lasten	opl	933.200	175.200	1.108.400
		Baten	opl	-	-	-
BWN 0	Primitieve begroting	L		933.200		
BWN 2	Opleidingskosten 2022	L			72.900	
BWN 18	Wijziging I&A-OMO 2022-2023	L			-12.600	
BWN 35	Herverdeling opleidingsbudgetten 2023	L			75.800	
BWN 45	Eerste TURAP 2023	L			14.100	
BWN 52	Verdeling budget omgevingswet	L			25.000	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2023	Wijziging	Begroot na wijziging
	Overige personeelslasten					
		Lasten	ovp	1.389.500	24.800	1.414.300
		Baten	ovp	-	-	-
BWN 0	Primitieve begroting	L		1.389.500		
BWN 18	Wijziging I&A-OMO 2022-2023	L			-17.500	
BWN 27	Verschuivingen kostensoorten binnen 505181	L			2.100	
BWN 33	Budget Organisatieontwikkeling naar cluster OMO	L			-25.000	
BWN 45	Eerste TURAP 2023	L			65.200	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2023	Wijziging	Begroot na wijziging
	Huisvestingskosten					
		Lasten	hv	20.600	-600	20.000
		Baten	hv	-	-	-
BWN 0	Primitieve begroting	L		20.600		
BWN 56	Correctie rentes	L			-600	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2023	Wijziging	Begroot na wijziging
	ICT					
		Lasten	ict	3.266.000	370.600	3.636.600
		Baten	ict	-73.500	-	-73.500
BWN 0	Primitieve begroting	L		3.266.000		
BWN 0	Primitieve begroting	B		-73.500		
BWN 1	Budgetverschuiving GIDS naar lenA	L			2.600	
BWN 6	Gevolgen 1e TURAP 2022	L			96.700	
BWN 13	Diverse budgetten naar lenA 507410	L			6.400	
BWN 14	Verschuiving van 509040 naar 507410	L			18.300	
BWN 18	Wijziging I&A-OMO 2022-2023	L			30.100	
BWN 20	Gevolgen Tweede TURAP 2022	L			93.000	
BWN 24	Foute kostensoort 505750 voor software	L			25.000	
BWN 27	Verschuivingen kostensoorten binnen 505181	L			27.000	
BWN 28	BGW OW_overheveling_naar lenA key2vergunningen	L			7.500	
BWN 38	Mutaties FMFs januari	L			-64.000	
BWN 39	Budget Pepperflow projectenmodule	L			35.000	
BWN 40	Wijziging VPB	L			-2.000	
BWN 41	Mutaties FMFs maart 2023	L			-25.000	
BWN 45	Eerste TURAP 2023	L			7.000	
BWN 46	Wijziging FMFs mei	L			25.000	
BWN 50	Wijziging lenA budget 2023	L			22.000	
BWN 52	Verdeling budget omgevingswet	L			69.000	
BWN 56	Correctie rentes	L			-3.000	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2023	Wijziging	Begroot na wijziging
	Wagenpark inkl.gereedschap/machines					
		Lasten	wp	383.500	-20.000	363.500
		Baten	wp	-	-	-
BWN 0	Primitieve begroting	L		383.500		
BWN 42	Wijziging 507500	L			-20.000	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2023	Wijziging	Begroot na wijziging
	Vennootschapsbelasting					
		Lasten	vpb	6.500	-3.000	3.500
		Baten	vpb	-	-	-
BWN 0	Primitieve begroting	L		6.500		
BWN 40	Wijziging VPB	L			-3.000	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2023	Wijziging	Begroot na wijziging
	Overige bedrijfsvoering					
		Lasten	ov	6.466.200	817.600	7.283.800
		Baten	ov	-351.200	-	-351.200
BWN 0	Primitieve begroting	L		6.466.200		
BWN 0	Primitieve begroting	B		-351.200		
BWN 1	Budgetverschuiving GIDS naar lenA	L			-2.600	
BWN 6	Gevolgen 1e TURAP 2022	L			81.600	
BWN 10	Administratieve wijz 505520 2022-2027	L			100.000	
BWN 11	Wijziging IFA 2022-2027	L			-27.000	
BWN 13	Diverse budgetten naar lenA 507410	L			-6.400	
BWN 14	Verschuiving van 509040 naar 507410	L			-18.300	
BWN 15	Budgetverschuivingen augustus 2022	L			-34.500	
BWN 20	Gevolgen Tweede TURAP 2022	L			241.800	
BWN 24	Foute kostensoort 505750 voor software	L			-25.000	
BWN 27	Verschuivingen kostensoorten binnen 505181	L			-29.100	
BWN 28	BGW OW_overheveling naar lenA key2vergunningen	L			-7.500	
BWN 33	Budget Organisatieontwikkeling naar cluster OMO	L			25.000	
BWN 38	Mutaties FMFs januari	L			-10.000	
BWN 39	Budget Pepperflow projectenmodule	L			-35.000	
BWN 40	Wijziging VPB	L			10.000	
BWN 42	Wijziging 507500	L			20.000	
BWN 44	Wijziging FMFs april	L			10.000	
BWN 45	Eerste TURAP 2023	L			681.500	
BWN 50	Wijziging lenA budget 2023	L			-22.000	
BWN 52	Verdeling budget omgevingswet	L			-94.000	
BWN 54	Tweede TURAP 2023	L			-44.500	
BWN 56	Correctie rentes	L			3.600	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Categorie	Primitieve begroting 2023	Wijziging	Begroot na wijziging
	Bijdragen					
		Lasten	Bijdr	-	-	-
		Baten	Bijdr	-77.056.100	-20.825.700	-97.881.800
BWN 0	Primitieve begroting	B		-77.056.100		
BWN 6	Gevolgen 1e TURAP 2022	B			-6.192.400	
BWN 20	Gevolgen Tweede TURAP 2022	B			-2.809.100	
BWN 45	Eerste TURAP 2023	B			-10.955.800	
BWN 54	Tweede TURAP 2023	B			-868.400	

Bijlage Gewijzigde gemeentelijke bijdragen op basis van de tussenrapportages

Op bladzijde 51 is een kort staatje opgenomen met het verloop van de gemeentelijke bijdragen in 2023. In dat staatje zijn opgenomen:

1. de bedragen uit de primitieve begroting,
2. de mutaties op basis van de tussenrapportages en
3. de bedragen na wijziging.

In onderstaand overzicht zijn de bij 2. genoemde mutaties op de gemeentelijke bijdragen in de tussenrapportages uitgeschreven. Dit gaat in eerste instantie om de mutaties uit de twee tussenrapportages van 2023, maar ook om de structurele mutaties uit de twee tussenrapportages van 2022.

De structurele mutaties uit de tussenrapportages 2022 zijn ook van belang want die waren niet verwerkt in de primitieve begroting 2023. Dat komt door de - chronologisch gezien - onlogische volgorde van de P&C-cyclus van de GR BAR. De begroting voor het jaar 2023 werd al in het eerste kwartaal van het jaar van 2022 opgesteld. En dat is eerder dan de tussenrapportages over het lopende dienstjaar 2022 werden gemaakt.

Dat de begroting zo vroeg in het jaar wordt opgesteld komt door de termijnen die daarvoor zijn gesteld in de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de te volgen zienswijzprocedure: voor 30 april moet de begroting naar de deelnemende gemeenten worden gezonden.

Nr	Omschrijving	I/S	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
-	<u>Oorspronkelijke begroting 2023</u>		30.029.500	15.704.400	31.322.200	77.056.100
	<u>1e tussenrapportage 2022</u>					
1	Financiële consequenties nieuwe cao SGO 2021-2022					
a	Stijging loonkosten	S	993.700	522.700	1.042.000	2.558.400
b	Thuiswerkvergoeding van € 2 per dag	S	42.700	22.500	44.800	110.000
c	Vergoeding thuiswerkplek	S	44.200	23.200	46.300	113.700
2	Breed onderzoek Informatieveiligheid en Privacy	S	207.200	108.200	216.600	532.000
3	Dienstverlening - Uitvoering Programma Dienstverlening	I	40.000	57.700	63.700	161.400
6	Uitvoeringskosten personele ondersteuning Wet Inburgering	S	119.200	59.600	119.200	298.000
8	Klanten Contact Centrum Maatschappij	S	39.000	20.300	40.700	100.000
13	Gastvrouw 't Plein Barendrecht	S	51.000			51.000
14	BBO Ridderkerk - bestuursondersteuning woonopgaven	S			49.000	49.000
15	Stedenbouwkundige capaciteit Ridderkerk	S			32.800	32.800
17	Concern control - procesmanagement	S	26.800	14.100	28.100	69.000
18a	Concern control - interne controle (€ 109.800)	S				
18b	Concern control - automatiseringstool interne controle (€ 30.000)	S	54.300	28.500	57.000	139.800
19	Beleidscapaciteit Wmo	S	42.500	22.300	44.500	109.300
20	Personele inzet wijkteams en specialistische jeugdhulp van gemeenten naar GR BAR	S	545.000	295.000	471.400	1.311.400
23	Inzet op Toegang, Contractmanagement en Leveranciersmanagement	S	124.000	62.000	124.000	310.000
27	Kadaster Vastgoed Barendrecht en Albrandswaard	S	21.900	24.600		46.500
28	Opleidingsbudget	S	28.300	14.900	29.700	72.900
30	Netwerkcoördinator Wet Educatie Beroepsonderwijs	S	21.400	11.200	22.400	55.000

Nr	Omschrijving	I/S	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
44	Verzamelpost kleine mutaties	S	25.200	12.900	34.100	72.200
<u>2e tussenrapportage 2022</u>						
1	Extra formatie Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH)	S	147.600	77.300	154.700	379.600
2	Preventiemedewerker Schuldhulpverlening	S	memorie	7.800	17.900	25.700
3	Administratief ondersteuner Schuldhulpverlening	S	memorie	8.000	18.500	26.500
4	Assetmanager openbare verlichting Barendrecht	S	92.000			92.000
5	Bureau Bestuursondersteuning Barendrecht	S	220.000			220.000
7	Doorontwikkeling Bureau Bestuursondersteuning Ridderkerk	S			49.900	49.900
9	Uitbreiding 1 fte Team Werkvoorbereiding, Kabels en Leidingen	S	40.600	12.900	44.500	98.000
10	Uitbreiding 3 fte Team Buitenruimte	S	38.700	24.800	212.500	276.000
11	Kwaliteitsmedewerker Schuldhulpverlening	S	13.800	6.900	13.800	34.500
12	Schuldhulpverlening - abonnement Schulink (kennisbank)	S	10.000	5.000	10.000	25.000
13	Versterking wijkteams Barendrecht en Ridderkerk	S	116.000		115.000	231.000
17	Cluster Veiligheid - extra capaciteit juridisch advies	S	memorie	20.200	40.300	60.500
18	Klanten Contact Centrum (KCC) 1	I	38.900	20.400	40.700	100.000
21	Ontwikkeling en onderhoud Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)	S	2.500	2.500	2.500	7.500
22	Resterende gewenste budgetverhogingen (budgetclaims) 2023 vanuit GR BAR					
A	ICT-budgetten toekomstvast	S	390.100	205.200	409.100	1.004.400
B	Toegenomen werkzaamheden Burgerzaken - garanderen basis dienstverlening	I	memorie	36.900	73.600	110.500
C	Basis beheer online dienstverlening	S	memorie	18.800	37.500	56.300
26	Verzamelpost kleine mutaties	S		11.700		11.700
<u>1e tussenrapportage 2023</u>						
1	Financiële consequenties nieuwe cao SGO 2023					
a	Stijging loonkosten	S	2.001.100	1.040.900	2.087.800	5.129.800
b	Verhoging thuiswerkvergoeding	S	14.300	7.500	14.900	36.700
2	Opleidingsbudget	S	29.500	15.400	30.900	75.800
3	Reiskostenvergoedingen - woonwerk en dienstreizen	S	19.700	10.300	20.500	50.500
4	Ontvlechting BAR-organisatie	I	2.100.000		1.000.000	3.100.000
5	BBO Barendrecht - communicatieadviseur	I	57.000			57.000
7	Budget bestrijding jeugdoverlast terug naar Albrandswaard	S		-30.000		-30.000
8	Programma Geluid en Lucht Ridderkerk	I			30.000	30.000
9	Uitbreiding formatie Openbare Orde en Veiligheid Ridderkerk	S			215.000	215.000
10	Regisseur Uit-agenda Ridderkerk	S			45.000	45.000
11	Budget belastingafdeling Ridderkerk terug naar Ridderkerk	S			-662.000	-662.000
12	Team Omgevingsvergunningen - inhuur vergunningsaanvragen	I	103.400	53.800	107.800	265.000
13	Team WABO-toezicht en Juridische handhaving - inhuur vergunningverlening, toezicht en handhaving	I	66.100		68.900	135.000

Nr	Omschrijving	I/S	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
14	Vervanging Cluster Ontwikkeling leefomgeving en regio	I	55.800		55.800	111.600
15	Nieuwe wettelijke milieutaken	S	67.300	35.000	70.200	172.500
16	Extra inzet voor toegenomen klachten en meldingen verkeer	I	39.000	20.300	40.700	100.000
17	<i>* Meerjarenprogramma 2022-2026 Barendrecht</i>					
A	Jurist Veiligheid	S	38.400			38.400
B	Formatie Cameratoezicht	S	44.000			44.000
C	Regisseur Zorg & Veilig	S	45.000			45.000
D	Verkeerskundige	S	43.000			43.000
E	Verkeerstechnisch medewerker	S	43.000			43.000
F	Formatie Sociaal Domein	S	89.700			89.700
G	Dorpsecoloog	S	43.600			43.600
H	Adviseur Afval	S	100.000			100.000
I	Verbeteren online dienstverlening	S	118.300			118.300
18	<i>* CollegeWerkProgramma 2022-2026 Albrandswaard</i>					
A	Vergroten zichtbaarheid handhavers	S		70.000		70.000
19	<i>* Collegeprogramma Ridderkerk 2022-2026</i>					
A	Veiligheid - extra Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA'S)	S			202.500	202.500
B	Buitenruimte - verbeteren onderhoudsniveau	S			250.000	250.000
C	Openbare verlichting - uitbreiding formatie	S			92.000	92.000
D	Subsidioloog	S			50.000	50.000
20	Jaaroverschrijdende projecten					
a	Implementatie omgevingswet	I	219.900	115.600	230.500	566.000
b	Optimalisatie fiscale beheersing 2021-2022	I	16.200	16.200	12.600	45.000
c	Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)	I	11.200	11.300	11.200	33.700
d	Implementatiekosten Wet Inburgering 2021	I	21.400	11.200	22.400	55.000
e	Uitvoeringskosten ELIP - inzet klantmanager	I		6.300	14.000	20.300
f	Uitvoeringskosten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	I	51.800	30.200	61.900	143.900
21	Verzamelpost kleine mutaties	I/S	6.000		24.500	30.500
<u>2e tussenrapportage 2023</u>						
<i>In verband met ontvlechting BAR-organisatie per 1 januari 2024 is deze Tussenrapportage incidenteel voor het jaar 2023</i>						
1	BBO Ridderkerk - langdurig zieke medewerker	I			95.000	95.000
2	Extra dossieronderzoek Inkomstenvrijlating - Ridderkerk	I			32.400	32.400
3	Middelen Doeluitkering Vrouwenopvang van gemeenten naar GR BAR	I	68.000	33.500	67.000	168.500
4	Gemeentelijke advisering gezonde leefomgeving - overheveling middelen Omgevingswet van de GR BAR naar de gemeenten	I	-17.800	-9.500	-17.200	-44.500
5	Beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid Albrandswaard - budget van GR BAR naar Albrandswaard	I		-40.000		-40.000
6	Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen	I	25.000	25.000	25.000	75.000
8	Ruimtelijke Ontwikkeling - vervanging toezichthouder	I	39.000	20.300	40.700	100.000

Nr	Omschrijving	I/S	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
9	Toevoeging aan voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)	I	65.500	34.100	68.400	168.000
10	Toevoeging aan voorziening Verlofsparen	I	113.500	59.000	118.500	291.000
11	Verzamelpost kleine mutaties	I	23.000			23.000
Begroting na wijziging			39.327.000	18.998.900	39.555.900	97.881.800

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie te Ridderkerk gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2023.
- De balans per 31 december 2023.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 11 juli 2023 en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

24049DA457/CVD/1

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 990.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met bestuursbesluit d.d. 11 juli 2023.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen relevant zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag, waarin het dagelijks bestuur zijn belangrijkste risico's, waaronder frauderisico's, heeft opgenomen. Wij constateren dat het dagelijks bestuur momenteel niet beschikt over een actuele frauderisicoanalyse, maar dat de actualisatie hiervan onderhanden is en in 2024 zal worden afgerond.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensische specialisten. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Op basis van NV COS 240.32 identificeren wij een frauderisico inherent aan het feit dat het management in staat is om administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne-beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderzinds effectief lijken te werken.

Om dit risico te mitigeren hebben wij:

- Getoetst of de in de financiële administratie vastgelegde journalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Door middel van data-analyse handmatige journalposten geselecteerd aan de hand van in het algemeen veel voorkomende fraudekarakteristieken en deze nader geanalyseerd en onderzocht.
- Schattingen beoordeeld op tendenties en beoordeeld of de eventuele omstandigheden die tot de tendentie hebben geleid een risico vormen op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.
- Werkzaamheden uitgevoerd op significante transacties die buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie vallen of die in een ander opzicht ongebruikelijk lijken in het licht van zowel ons inzicht in de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie en haar omgeving als andere tijdens de controle verkregen informatie.

Wij hebben tevens een frauderisico onderkend ten aanzien van het (doel)bewust niet-naleven van het lokaal vastgestelde inkoopbeleid, door bewust één-op-één te gunnen aan een voorkeurleverancier. Om dit risico te mitigeren hebben wij:

- Getoetst of aan alle crediteuren met een totale bestedingsomvang groter dan de in het lokale beleid vastgestelde aanbestedingsdrempel (€ 50.000) een meervoudige gunningsprocedure ten grondslag ligt.
- Vastgesteld dat aan uitzonderingen een gemotiveerd en onderbouwd afwijkingsbesluit ten grondslag ligt.
- De onderliggende inkoopcontracten geïnspecteerd op de totstandkomingsprocedure, bijzondere bepalingen en marktconformiteit van de (inkoop)afspraken.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, management en het algemeen bestuur.

Uit onze werkzaamheden volgen geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling door inlichtingen in te winnen bij het management, het lezen van notulen en het kennis nemen van de rapportages van de verbijzonderde interne controle.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het normenkader als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Gezien de aard van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling en de inherente complexiteit van de relevante wet- regelgeving bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving.

Ten aanzien van de wet- en regelgeving die geen direct effect heeft op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van de gemeenschappelijke regeling dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en het dagelijks bestuur, en, in voorkomend geval, het algemeen bestuur vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij – rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole ad € 990.000 – een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

Het kennis nemen van de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in de statuten van de gemeenschappelijke regeling alsmede de aangegane overeenkomsten met haar deelnemende gemeenten.

Het kennis nemen van de primaire begroting 2024 teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiële bijdragen van de gemeenschappelijke regeling door de deelnemende gemeenten. Daarnaast hebben wij kennis genomen van de risicoparagraaf in de begroting 2024: hieruit blijken geen aanvullende risico's geïdentificeerd ten opzichte van de jaarrekening.

Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks en algemeen bestuur en het management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn ontstaan na de periode van de door het dagelijks en algemeen bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de risicoparagraaf.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risicoparagraaf. Conform de statuten worden gerealiseerde resultaten verrekend met de deelnemende gemeenten. De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij vanuit dat perspectief passend voor de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV voor het jaarverslag is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen, en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichhouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 11 juli 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 18 april 2024

Deloitte Accountants B.V.

w.g. J. van Koert MSc RA

24049DA457/CVD/8